

TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMA KAUDEKSI 2005 – 2008

SISÄLTÖ

	Sivu
1. SUUNNITELMAN TAUSTA JA TARKOITUS	1
2. TULOSANALYYSI VUODESTA 2003	2
2.1. Yliopiston päämäärien saavuttaminen	2
2.1.1. Yliopiston tiedeperusta	2
2.1.2. Yliopiston ja ympäristön kehittäminen	2
2.1.3. Toiminnan arviointi	4
2.1.4. Kestävä kehitys Vaasan yliopistossa	7
2.2. Opetuksen ja tutkimuksen tuottamat tulokset	7
2.2.1. Jatkokoulutus ja tutkimus	7
2.2.2. Perustutkintokoulutus	10
2.2.3. Kansainvälinen toiminta	12
2.2.4. Avoin yliopisto-opetus	14
2.3. Opetus- ja tutkimusprosessien toteuttaminen	15
2.3.1. Tutkimuksen laadun kehittäminen	15
2.3.2. Tutkintojen suorittaminen ja opintojen eteneminen	18
2.4. Opiskelijat	21
2.5. Henkilöstö	24
2.6. Toimintaedellytykset	27
2.7. Yliopiston toiminnan rahoitus	28
2.7.1. Rakenteellinen kehittäminen	28
2.7.2. Toiminnan rahoitus	29
2.8. Sisäinen valvonta	30
3. TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMA KAUELLE 2005-2008	32
3.1. Vaasan yliopiston toiminnan viitekehys	32
3.2. Yliopiston keskeiset kehittämisalueet	33
3.3. Vaasan yliopiston strategia	34
3.3.1. Yliopiston päämäärien saavuttaminen	35
3.3.2. Prosessien tuottamat tulokset	43
3.3.3. Prosessien toteuttaminen	44
3.3.4. Yliopiston osaaminen ja suorituskkyky	45
3.4.5. Toimintaedellytysten varmistaminen	47
3.4.6. Yliopiston toiminnan rahoitus	48
4. TOIMINNAN RAHOITUS SOPIMUSKAUDELLE 2004-2006	50
5. HANKE-ESITYKSET	52
6. RAPORTOINTI	54

TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMA KAUELLE 2005–2008

1. SUUNNITELMAN TAUSTA JA TARKOITUS

Tämä asiakirja on tarkiste Vaasan yliopiston toiminta- ja taloussuunnitelmaan kaudelle 2004-2007. Suunnitelma palvelee yliopiston sisäistä suunnittelua sekä toimii perusteluina ja taustamateriaalina opetusministeriön ja yliopiston väliselle tulossopimukselle. Suunnitelma sisältää analyysin vuoden 2003 toiminnasta, tulevan suunnittelukauden toimintasuunnitelman tarkisteen sekä vuoden 2005 talousarvion perusteet, opetusministeriön pyytämät erityisraportit sekä tunnuslukutilastointia kolmelta vuodelta.

Yliopisto on hyväksynyt vuoteen 2020 ulottuvan vision ja laatinut sen pohjalta kehittämissuunnitelman vuoteen 2010 sekä käynnistänyt laatutyöhön liittyvän strategiatyön. Toiminta- ja taloussuunnitelma on rakennettu tämän strategiatyön - yliopiston tasapainoisen onnistumisen strategian (BSC) - pohjalta ja palvelemaan erityisesti yliopiston omaa toiminnan kehittämistä. Osastrategioiden sisältämät toimintalinjat samoin kuin yliopiston hallituksen 2002-2004 hallitusohjelman mukaiset päätökset on sisällytetty tähän suunnitelmaan.

Suunnitelma on käsitelty yhteistoimintaneuvostossa 27.1.2004 ja hyväksytty Vaasan yliopiston hallituksen kokouksessa 6.2.2004.

2. TULOSANALYYSI VUODESTA 2003 JA TULOSSOPIMUS- KAUDESTA 2001-2003

Yliopisto on yhdessä opetusministeriön kanssa sopinut tulostavoitteet suunnittelukaudelle 2001–2003. **Seuraavassa tarkastellaan näiden tavoitteiden sekä yliopistolaitokselle asetettujen tavoitteiden saavuttamista Vaasan yliopiston osalta. Analyysi on rakennettu yliopiston tasapainoisen onnistumisen strategian pohjalta.** Tässä luvussa esitetty toiminnan analyysi liitetään osaksi yliopiston toimintakertomusta vuodelta 2003.

Analyysin kehystetty teksti on kauden 2001-2003 tulossopimuksessa sovittu tavoite.

2.1. Yliopiston päämäärien saavuttaminen

Vaasan yliopiston tehtävä tulossopimuksessa kaudelle 2001-2003:

Yliopistoa kehitetään talouteen, hallintoon, kieliin ja kulttuurin suuntautuvana yliopistona. Tutkimuksen ja koulutuksen vahvuusalueita ovat rahoitus ja johdon laskentatoimi, monikielisyys, viestintä, johtajuus ja yrittäjyys sekä vertaileva hallinto.

Yliopistolla on vahvat alueelliset, valtakunnalliset ja pohjoismaiset yhteydet osana laajempia kansainvälisiä yhteyksiä.

2.1.1. Yliopiston tiedeperusta

Vaasan yliopiston tiedeperusta on kauppa- ja taloustieteet, humanistiset tieteet, yhteiskuntatieteet ja teknilliset tieteet. Vaasan yliopistolla on vuonna 2002 tehdyn päätöksen mukaisesti itsenäinen teknillistieteellisten tutkintojen myöntöoikeus 1.8.2004 lukien.

Yliopiston koulutus- ja tutkimusalarakenne sekä tiedekuntien profiloituminen on huomioitu toiminnan organisaatorakenteessa. Humanistisen alan opetuksen ja tutkimuksen keskeiset alat ovat monikielisyys, ammattikielinen viestintä ja modernit mediat. Kauppätieteellisen alan vahvuutena on monipuolinen ja kattava kauppa- ja taloustieteellinen tutkimus ja opetus. Teknillinen ala profiloituu tietotekniikan sekä sähkö- ja energiatekniikan tutkimukseen ja opetukseen. Yhteiskuntatieteellisen alan vahvuudet ovat vertaileva hallinnon tutkimus ja opetus.

2.1.2. Yliopiston ja ympäristön yhteistyön kehittäminen

Vaasan yliopisto on visionsa mukaisesti jatkanut alueellisen yhteistyön kehittämistä entistä vahvemmin. Yliopisto on pyrkinyt olemaan aktiivinen vaikuttaja ja yhteistyökumppani Pohjanmaan maakuntien opetus- ja tutkimustoiminnassa ja verkostoitumisessa. Yliopisto on mukana sekä Seinäjoen että Kokkolan yliopistokeskusyhteistyössä.

Vaasan yliopisto koordinoi alueellisen verkkokirjasto Sukkulan toimintaa Pohjanmaan kolmen maakunnan alueella ja osallistuu aktiivisesti sen sisällön ja teknisten ratkaisujen kehittämiseen. Vuonna 2001 valmistunut Vaasan tiedekirjasto ja oppimiskeskus, jotka ovat kolmen yliopiston yhteinen yksikkö, palvelevat laaja-alaisesti vaasalaista tiedeyhteisöä.

Vaasalaiset korkeakouluyksiköt ovat tiivistäneet yhteistyötä perustamalla Vaasan korkeakoulukonsortion. Konsortiossa ovat mukana Vaasan yliopisto, Åbo Akademi i Vasa, Svenska handelshögskolan i Vasa, Helsingin yliopiston oikeustieteellisen tiedekunnan koulutus Vaasassa, Taideteollisen korkeakoulun Länsi-Suomen muotoilukeskus MUOVA, Vaasan ammattikorkeakoulu – Vasa yrkeshögskolan ja Svenska yrkeshögskolan. Konsortio on laatinut yhteisen kehittämisstrategian ja koulutuksen tarjonnan monipuolistamiseksi on sovittu paikallisesta joustavasta opinto-oikeudesta.

Konsortion kehittämisstrategiaan sisältyy useita yhteistyön kehittämistoimenpiteitä, kuten kirjastoyhteistyö, opetusyhteistyö niin perus- kuin myös täydennyskoulutuksessa ja Vaasa Science Park –tiede- ja innovaatiokampuksen kehittäminen yhteistyössä Vaasan kaupungin kanssa. Strategian tavoitteita ovat myös markkinointiyhteistyön kehittäminen, kansainvälisyyden lisääminen sekä tutkimuksen ja sen rahoituksen vahvistaminen.

Yliopisto ja vaasalaiset ammattikorkeakoulut ovat perustaneet teknillisen alan yhteisen kehittämistyöryhmän, jonka tehtävänä on suunnitella yhteistä opetusta, valmistautua tehokkaaseen resurssien yhteiskäyttöön sekä koordinoita yhteisten laboratoriotilojen käyttöä.

Yliopiston asiantuntemusta on käytetty alueellisten ohjelmien ja Vaasan kaupungin kehittämisohjelmien ja -strategioiden suunnittelussa ja toteuttamisessa, mm. Vaasa Action Plan 2010:n työryhmävalmistelussa, Vaasanseudun aluekeskusohjelmassa sekä maakuntasuunnitelman laadinnassa ja toteutuksessa.

Yliopisto on mukana Länsi-Suomen osaamiskeskuksen Energiatekniikan ja -talouden osaamiskeskusohjelman toiminnassa, jossa keskeisenä yhteistyötahona on Teknologiakeskus Merinova. Yliopisto on saanut virkalahjoitusten lisäksi Vaasan talousalueelta lahjoituksia tekniikan alan laitehankintoihin ja tutkimustoiminnan kehittämiseen. VTT:n tutkimusyksikön toiminnan vakiintuminen ja monipuolistuminen Palosaaren kampusalueella vahvistaa merkittävästi tekniikan alan tutkimusyhteistyötä.

Maaseutupolitiikan yhteistyöryhmä on maa- ja metsätalousministeriön rahoituksella myöntänyt yliopistolle viiden vuoden osarahoituksen professuuriin, jonka tutkimus- ja opetusalan on maaseutupolitiikka ja maaseudun strateginen kehittäminen. Professuuri on perustettu 1.1.2003 lukien.

Yliopisto on vuodesta 1997 lähtien harjoittanut yhteistyötä alueen lukioiden kanssa. Informaatiotoimintaa lukioiden suuntaan on selvästi lisätty. Yhteistyö käynnistyi vaasalaisten lukioiden kanssa matemaattisissa tieteissä ja on sittemmin laajentunut käsittämään myös aluetieteen ja tietotekniikan opintoja. Lukioyhteistyössä ovat nykyään mukana eräät Vaasan ympäristökunnat.

Vaasan yliopiston vuonna 1998 perustamalla Seinäjoen sivutoimipisteellä on ollut huomattava vaikutus yliopiston toiminnan tehostumiseen Etelä-Pohjanmaalla. Useilla jo toteutuneilla ja käynnissä olevilla hankkeilla on vahvistettu Etelä-Pohjanmaahan kohdistuvaa ja aluetta kehittävää tutkimustoimintaa yliopiston osaamisalueisiin perustuen. Yhteistyö Seinäjoella toimivien muiden yliopistojen kanssa on tiivistynyt entisestään yliopistokeskuksen toiminnan kehittämiseksi.

Vaasan yliopisto on mukana yhtenä sopimusosapuolena ohjelmakaudelle 2000-2006 suunnitellussa Etelä-Pohjanmaan korkeakouluverkostoa koskevassa ohjelmassa. Hankkeessa on perustettu tutkimusprofessoreja Etelä-Pohjanmaan maakunnan alueelle tavoitteena nostaa maakunnan osaamistasoa neljällä maakunnalle tärkeällä painopistealalla: elintarvikeala, liiketoimintaosaaminen, yleinen hyvinvointi ja alueellinen kehittäminen sekä taitoteknologia. Vaasan yliopistoon on perustettu konseptijohtamisen, kuluttajakäyttäytymisen, yrittäjyyden ja logistiikan tutkimusprofessorit. Osana Etelä-Pohjanmaan korkeakouluyhdistys ry:n ja yliopiston yhteistyössä käynnistämää Alumiinitekniikan innovaatiohanketta perustettiin vuonna 2003 5-vuotiskaudeksi materiaalitekniikan professori.

Yliopisto on ollut aktiivinen myös Keski-Pohjanmaan, Suupohjan ja Pietarsaaren suuntaan. Yhteistyösopimuksia on vuonna 2002 solmittu toisaalta Jyväskylän yliopiston kanssa Chydenius-insitituutin toiminnasta ja toisaalta kolmikantasopimuksena Jyväskylän yliopiston ja Oulun yliopiston kanssa. Yhteistyö jatkuu Kokkolan yliopistokeskustoiminnan puitteissa. Yhteistyöohjelman mukaisesti Vaasan yliopisto on mukana avoimen väylän kehittämistyössä, virtuaalikorkeakoulun kehittämisessä, maisterihautomoyhteistyössä, kauppatieteen koulutuksen kehittämisessä, opettajien pedagogisten opintojen kehittämisessä, maaseutuopintojen kehittämisessä sekä tutkijakoulun ja alueellisen tutkimusohjelman kehittämisessä.

Vaasan yliopisto on ollut perinteisesti aktiivinen toimija Merenkurkun alueen Kvarken -yhteistyössä. Yliopisto on mukana laajassa UniZon -hankkeessa, jossa ovat mukana vaasalaiset yliopisto- ja ammattikorkeakouluyksiköt sekä yliopistoja Ruotsin puolelta. EU-rahoitteisen UniZon-hankkeen tavoitteena on edistää yliopistojen yhteistoimintaa Merenkurkun alueella.

Vaasan yliopisto on mukana seuraavissa verkostoyliopistoissa: viestintätieteiden, Venäjän ja Itä-Euroopan, Itä- ja Kaakkois-Aasian, tulevaisuuden tutkimuksen ja matkailualan verkostoyliopistossa sekä Suomen virtuaaliyliopistokonsortiossa.

2.1.3. Toiminnan arviointi

Vaasan yliopisto on ollut aktiivinen arviointitoiminnan kehittämisessä. Yliopiston kokonaisarviointi toteutettiin vuosina 1994-1995, jolloin kansainvälinen arviointiryhmä antoi kehittämissuosituksensa yliopistolle. Vaasan yliopisto toteutti korkeakoulujen arviointineuvoston tukemana kokonaisarvioinnin seurannan (follow up) 1999-2000. Seuranta-arvioinnin tavoitteina oli itsearvioida edellisen kokonaisarvioinnin jälkeen tapahtunut kehitys ulkopuolisen asiantuntijaryhmän esittämällä keskeisillä kehittämisalueilla, palautteen saaminen itsearvioinnista ulkopuoliselta asiantuntijaryhmältä, valmentautuminen tulevaisuuteen tunnistuen

yliopiston erityispiirteet, kehittämiskohteet ja mahdolliset käyttämättömät voimavarat ja pysyvän laatutyön ja laadunvarmistusjärjestelmän kehittäminen.

Seuranta-arviointi keskittyi ensimmäisen kokonaisarvioinnin asiantuntijaryhmän kehittämisehdotuksiin, jotka koskivat yliopiston visio- ja strategiatyötä, johtamista, ulkopuolista rahoitusta, kansainvälistymistä sekä opetuksen ja oppimisen kehittämistä.

Asiantuntijaryhmän mukaan yliopisto on edennyt joiltain osin erinomaisesti. Erityisesti opetuksen ja oppimisen sekä kansainvälistymisen osalta yliopisto sai kiitosta. Haasteeksi nähtiin voimakkaasti kasvaneen ja kasvavan ulkopuolisen rahoituksen hankkiminen, visio- ja strategiatyöskentelyn edelleen terävöittäminen sekä lahjakkaan henkilöstön rekrytointi. Yliopisto nähtiin vahvasti alueellisena vaikuttajana ja yhteistyötä alueen kanssa pidettiin tärkeänä kehittämissuuntana jatkossakin.

Kokonaisarvioinnin palautteen mukaisesti yliopisto on käynnistänyt järjestelmällisen laatutyön. Arvioinnin tulokset yliopistossa näkyvät laaja-alaisena laatu- ja strategiatyön kehittämisenä. Yliopiston hallitus on hyväksynyt laatutyön lähtökohdat ja keskeiset periaatteet, joiden pohjalta on laadittu yliopiston laatuohjelma. Laatutyö on osa normaalia yliopiston toiminnan kehittämistä ja sillä pyritään yliopiston hyvään sisäiseen toimivuuteen ja ulkoiseen vaikuttavuuteen. Ohjelma sisältää laatu politiikan lisäksi toimenpideohjelman eri osa-alueilla, joita ovat laatu järjestelmä, tutkimus, opetus ja oppiminen, yhteiskuntaan suuntautuva toiminta ja vaikuttaminen sekä sisäisten palvelujen ja oman toiminnan kehittäminen. Ohjelmassa on sovittu osa-alueittain toimenpiteet, vastuutahot sekä toimijat.

Yliopisto on vuoden 2002 alusta alkaen toteuttanut uuden hallintorakenteen. Uusina toimintamuotoina aloittavat suunnittelua, arviointia ja kehittämistä tukevat tutkimus- ja koulutustoimikunnat. Yliopiston sidosryhmiä edustavat kaksi jäsentä valittiin yliopiston hallitukseen vuoden 2002 alusta alkaen. Vuonna 2003 yliopisto siirtyi kahden vararehtorin järjestelmään, jolloin vararehtoreiden vastuulle jakaantuivat mm. koulutus- ja tutkimustoimikunnat. Johtoryhmätyöskentely niin yliopisto- kuin tiedekuntatasolla on ollut aktiivista.

Yliopisto on kehittänyt strategiatyötään tavoitteena tasapainoisen onnistumisen strategia BSC-mallin pohjalta. Strategiaan liittyvät osastrategiat on hyväksytty hallituksessa siten, että asiaa on valmisteltu yhteistyössä yliopiston johdon ja laitosjohdon kanssa. Strategiatyötä on kuvattu tarkemmin luvussa kolme.

Yliopiston ulkopuolisen rahoituksen kehittäminen oli yksi seuranta-arvioinnin loppuraportin kehittämistavoitteista. Tekniikan koulutuksen ja tutkimuksen kehittäminen on ollut pääasiassa ulkopuolisen rahoituksen varassa. Kaikkien alojen tutkimuksen rahoituksen monipuolistaminen on yliopiston kehittämishaaste.

Yliopiston tulee vahvemmin päästä mukaan laadulla kilpaillun tutkimusrahoituksen piiriin. Mm. Tekesin rahoittamiin hankkeisiin on yliopisto tehnyt vuonna 2003 päänavauksen. Yliopisto on resurssoinut tutkimusta avustavaa toimintaa sekä perustanut tutkimusasiamiehen tehtävän avustamaan erityisesti EU-rahoitteisen toiminnan kehittämistä.

Kauppätieteellinen ala on ollut mukana valtakunnallisessa kauppätieteiden ja liiketalouden korkeakoulutuksen arviointiprojektissa. Syksyllä 2002 toteutetussa itsearviointiosuudessa yliopisto on arvioinut liiketoimintaosaamisen opetusta ja opetuksen kytkeytymistä liiketoimintaosaamisen tutkimusalueisiin. Itsearviointiraportti kuvaa ja analysoi osaamisen tieteellistä perustaa, koulutusperiaatteita ja opetusmenetelmiä. Arvioinnin kokonaisraportti julkaistiin maaliskuussa 2003. Raportissa annetussa palautteessa pidettiin hyvänä yliopiston kauppätieteellisen alan strategiatyöskentelyä. Haasteena on näkemystasaisen prosessiajattelun vieminen monipuolisesti käytäntöön opetuksen, tutkimuksen ja yritys yhteistyön organisoinnissa. Kauppätieteessä on lisäksi meneillään opetuksen kuormittavuutta selvittävä arviointiprojekti, joka on osa tutkinnonuudistukseen liittyvää strategiatyötä. Kauppätieteellinen ala tulee hyödyntämään itsearviointia ja arvioinnin palautetta opetuksen ja muun toiminnan kehittämisessä.

Tutkintorakenteen muutokset ja valtakunnallinen opiskelijavalintojen arviointi huomioidaan eri alojen opiskelijavalintaa kehitettäessä. Uudentyyppisiä opetusmuotoja kehitetään edelleenkin painottamalla mm. itseohjautuvuutta ja ongelmakeskeisyyttä oppimisessa. Tutkintokoulutuksessa pyritään vastaamaan yhteiskunta- ja työelämän tarpeisiin. Pääaineopetusta ja koulutusohjelmia kehitetään mm. työllisyyttä ja yrittäjyyttä edistäviksi. Haasteena on opiskelijoiden työssäkäymisen ja opiskelun nykyistä parempi yhteensovittaminen.

Opetuksen arviointi on jatkuva prosessi. Opetuksen latuun ja kehittämiseen on määrätietoisesti panostettu kaikilla laitoksilla. Opintojaksokohtaisen arvioinnin ohella järjestetään opiskelijoiden ja opetushenkilökunnan välillä arviointi- ja kehittämiskeskusteluja opetuksesta ja tutkintokoulutuksen kehittämisestä. Merkittävänä tunnustuksena opetuksen kehittämistyöstä ja siten jatkona aikaisemmille valtakunnallisille opetuspalkinnoille kauppätieteellisen tiedekunnan johtamisen laitos nimettiin yliopistokoulutuksen laatuyksiköksi 2004-2006.

Korkeakoulujen arviointineuvosto toteutti vuoden 2002-2003 aikana kolmannen kerran aikuiskoulutuksen laatuyliopistojen arvioinnin. Arviointiryhmän yksimielisen kannan mukaan Vaasan yliopisto oli yksi niistä viidestä yliopistosta, joiden aikuiskoulutus on korkealaatuista. Vaasan yliopisto on aikuiskoulutuksen laatuyksikkö vuosina 2004-2006.

Yliopiston oman toiminnan arvioinnin lisäksi yliopistossa on laajasti arviointityöhön liittyvää osaamista. Yliopistossa, erityisesti yhteiskuntatieteellisessä tiedekunnassa ja Levón-instituutissa tehty arviointitutkimus on arvostettua ja yksiköt ovatkin mukana useissa arviointitutkimusprojekteissa. Merkittävää on kansainvälisesti rahoitetun arviointitutkimuksen läpilyönti Levón-instituutissa. Vuonna 2003 yliopisto sai opetusministeriöltä rahoituksen Vaasan yliopiston, Lapin yliopiston ja Lappeenrannan teknillisen yliopiston yhteiseen hankkeeseen 'Yliopistojen opetuksen kehittämistoiminnan benchmark-arviointi'.

Yliopiston henkilökunnan arviointiosaamista on hyödynnetty useissa kansallisissa arviointiprojekteissa. Esim. Itä-Suomen yliopistojen ja Turun yliopiston arviointihankkeissa sekä ammattikorkeakoulujen laatuyksikköarvioinneissa on ollut mukana yliopiston professoreita.

2.1.4. Kestävä kehitys Vaasan yliopistossa

Vaasassa opiskellaan ja työskennellään merellisellä, kaupungin ydinkeskustan tuntumassa Palosaarella sijaitsevalla kampuksella, missä yhdistyvät rantapuisto, moderni arkkitehtuuri ja peruskorjattu tehdasmiljö. Palosaaren tiede- ja innovaatiokampus muodostaa Vaasan monipuolisen osaamiskeskittymän ytimen. Kampuksella pyritään toteuttamaan ekologisen, taloudellisen ja sosiaalisen kestävän kehityksen periaatteita yliopiston eri toiminnoissa. Yliopistoalue halutaan yliopistolaisten keskuudessa nähdä ekokampuksena.

Näkyviä osoittimia ekokampukselle ovat mm. vuonna 1997 valmistunut Vaasan yliopiston oma Agenda 21, vuonna 1999 valmistunut opiskelijoille ja henkilökunnalle jaettava ympäristöopas ja erilaiset kampuksella järjestetyt ympäristötempaukset. Opiskelijoille yliopisto tarjoaa 15-27 opintoviikon laajuista ympäristöalan opintokokonaisuutta, joka voidaan liittää tutkintoon sivuaineena.

Yliopiston ympäristöohjelman mukaisesti on asteittain toteutettu seuraavia toimenpiteitä: paperin keräysjärjestelmää on kehitetty yhtenäiseksi, selkeäksi ja kattavaksi; tiedotuksen painopiste on sähköisessä viestinnässä; yliopistossa opastetaan jatkuvasti koneiden ja laitteiden oikeaoppiseen käyttöön; jätehuollon vastuuhenkilöt on määritetty. Ympäristöopas sisältää ohjeita paperin säästämiseksi, jätteiden kierrättämisestä, tulostamisesta ja kopiokoneiden sekä tietokoneiden käytöstä. Henkilökunnan ja opiskelijoiden yhteisillä puiden ja kukkasipulien istutustalkoilla on vuosittain kiinnitetty huomiota kestävän kehityksen periaatteeseen kampuksella.

2.2. Opetuksen ja tutkimuksen tuottamat tulokset

2.2.1. Jatkokoulutus ja tutkimus

Tohtorin tutkintojen tavoite sopimuskaudella on vuosittain keskimäärin 16, jakaantuen aloittain seuraavasti: humanistinen 3, yhteiskuntatieteellinen 2 ja kauppatieteellinen 11.

Jatkokoulutus

Vuonna 2003 yliopistossa suoritettiin 15 tohtorin tutkintoa. Taulukossa 1 on kuvattu jatkotutkintojen toteutuma koulutusaloittain kolmen vuoden ajalta.

Taulukko 1: Jatkotutkintojen suorittaminen 2001–2003.

Vuosi	Hum. ala			Kaupp. ala			Yhteisk. ala			YHTEENSÄ		
	Lis tot.	Tri tav.	Tri tot.	Lis tot.	Tri tav.	Tri tot.	Lis tot.	Tri tav.	Tri tot.	Lis tot.	Tri tav.	Tri tot.
2001	3	3	3	6	11	8	1	2	-	10	16	11
2002	4	3	4	9	11	8	3	2	2	16	16	14
2003	0	3	2	2	11	10	2	2	3	4	16	15

Tohtoritutkintojen määrä on vakaassa kasvussa. Naisten osuus vuoden 2003 tohtorin tutkinnoista oli 5/15. Vahva osuus jatko-opiskelijoista on työnsä ohessa opiskelevia. Yliopisto on mukana alojensa valtakunnallisissa tutkijakouluissa.

Ohjausprosesseja on tarkennettu ohjauksen tieteellisen tason ja opiskelijoiden oikeusturvan varmistamiseksi. Vuoden 2003 aikana tehtiin suunnitelma yliopiston tohtorifoorumin käynnistämiseksi. Toiminta alkaa vuoden 2004 tammikuussa. Aluksi kartoitettiin yliopiston koko jatko-opiskelijajoukon opintojen vaihe, mahdollisuudet opiskella ja toiveet opintojen kehittämiseksi. Foorumin tavoitteena on lisätä jatko-opiskelijoiden valmiuksia tieteelliseen työskentelyyn ja edistää yliopiston jatkokoulutusta. Foorumissa järjestetään yleistieteellisiä luentoja ja menetelmäopintoja, opastetaan tieteelliseen kirjoittamiseen ja kansainvälisen tiedeyhteisön toimintaan sekä tarjotaan foorumi tieteelliselle keskustelulle.

Tutkimus

Vaasan yliopiston perustutkimus tehdään kokonaisuudessaan tiedekunnissa, soveltavasta tutkimuksesta sen sijaan varsin suuri osa myös Levón –instituutissa. Yliopiston visiossa korostuu monitieteisyys. Monitieteisyyden ohella laatu, kansainvälisyys ja innovatiivisuus ovat yliopiston strategiassa tutkimusta kuvaavia tavoitteita.

Monitieteisyyttä on tavoiteltu osallistumalla kansallisiin ja kansainvälisiin tutkimusohjelmiin. Aiempaa suuremmassa määrin on tutkimuksessa ryhdytty toteuttamaan tutkimusyhteistyötä niin kansallisten kuin kansainvälisten tutkimusyhteisöjen kanssa, erityisesti hallintotieteissä ja kauppatieteissä. Hallintotieteistä voidaan mainita esimerkkinä pitkäkestoinen, laaja yhteistyöhanke KuntaSuomi 2004 –projekti. Teknisten tieteiden osalta esimerkkinä tästä mainittakoon riskien fysiikkaan liittyvä kansainvälinen tutkimusyhteistyöprojekti, joka toteutetaan eurooppalaisia, monikansallisia ja tieteidenvälisiä tutkimusverkostoja rahoittavana COST-hankkeena.

Kansainvälistä julkaisemista on tukenut aktiivinen osallistuminen kansainvälisiin seminaareihin sekä tutkijoiden ja tutkijaryhmien yhteydet kansainvälisiin tiedeyhteisöihin. Kansainvälisen tutkimusyhteistyön edistämiseksi on vuonna 2003 Evald ja Hilda Nissi -säätiön varoilla yhdessä Svenska handelshögskolanin Vaasan yksikön kanssa käynnistetty säännöllinen ulkomaisten tutkijoiden kutsuminen yliopistoon. Yliopisto on myös perusrahoituksellaan perustanut vaihtuva-alaisen tutkimusprofessorin tehtävän tutkimustoiminnan tukemiseksi. Lisäksi yliopistossa järjestettiin syksyllä 2003 mittava tutkijoiden ja yliopiston muun henkilöstön kansainvälisen liikkuvuuden mahdollisuuksia käsittelevä seminaari, jossa oli asiantuntijoita mm. Suomen Akatemiasta.

Taulukko 2: Tieteellinen julkaisutoiminta 2001–2003.

Koulutusala	Vuosi	Julkaisut yhteensä	Julkaisut per prof.	Julkaisut Suomessa	Julkaisut ulkomailla
Humanistinen ala	2001	69	7,7	45	24
	2002	82	9,1	54	25
	2003	62	6,9	49	13
Yhteiskuntatieteellinen ala	2001	29	4,8	23	6
	2002	17	2,8	9	8
	2003	28	4,0	16	12
Kauppatieteellinen ala	2001	96	3,7	43	54
	2002	117	4,9	33	84
	2003	133	5,5	24	109
Teknillinen ala	2001	36	7,2	7	29
	2002	25	5,0	5	20
	2003	48	12,0	5	43
Yhteensä	2001	230	5,0	118	113
	2002	241	5,5	101	137
	2003	271	6,2	94	177

Vaasan yliopistossa on panostettu voimallisesti EU:n tutkimuksen 6. puiteohjelmaan osallistumiseen. Tämä on konkretisoitunut koulutusilaisuuksien järjestämisenä aiheesta, aktiivisen tiedottamisena ja entistä runsaslukuisempaan hanke-ehdotusten valmisteluna. Vuonna 2003 yliopisto osallistui joko koordinaattorina tai partnerina noin kymmeneen EU:n tutkimuksen 6. puiteohjelman suunnattuun hanke-ehdotukseen.

Yliopiston professorit ovat toimineet runsaasti asiantuntijoina muiden yliopistojen virantäytöissä ja muissa tieteellisissä asiantuntijatehtävissä. Eräät professorit osallistuvat hyvin laajasti erilaisiin toiminnan arviointiin liittyviin ja konsultatiivisiin asiantuntijatehtäviin. Tällaisen ja tutkimuksen perusaktiiviteettia, julkaisuja koskevien tietojen keräämiseksi yliopistolla on tukimusta käsittelevä asiantuntijatietokanta. Yliopiston tutkijat ovat osallistuneet julkiseen keskusteluun tutkimusalueisiinsa liittyen ja yliopistossa tehtävää tutkimusta on popularisoitu muun muassa suurelle yleisölle suunnatuin ja avoimen yliopiston järjestämin ”Löytyykö viisastenkiviä” luentosarjoin. Syksyllä 2003 yliopistolla järjestettiin myös ”Tieteen poikkitaiteellinen yö” – värikäs tapahtuma, joka sai osakseen runsaasti huomiota alueen väestön keskuudessa ja toi yliopistolla tehtävää tutkimusta tutuksi kaupunkilaisille.

Vaasan yliopiston tutkimustoiminta perustuu omien vahvuuksien kehittämiseen sekä monipuoliseen alueelliseen, kansalliseen ja kansainväliseen verkottumiseen. Viime vuosina yliopiston tutkimustoiminta on profiloitunut erityisen merkittävästi alueellisella tasolla. Tästä on osoituksena muun muassa se, että yliopiston osaaminen on tuotu entistä joustavammin saataville alueen toimijoiden käyttöön ympäristöä palvelevan, soveltavan tutkimuksen välinein. Yliopiston professorit ja tutkijat osallistuvat aktiivisesti ympäröivien maakuntien alue- ja osaamiskeskusohjelmien

sekä muiden kehittämissuunnitelmien laadintaan ja he tuovat siten oman asiantuntemuksena alueen innovaatiojärjestelmän käyttöön. Vaasan yliopiston tutkimus- ja kehitystoiminta tukee siten voimallisesti yliopistoille asetettua niin sanottua kolmatta tehtävää.

Vuonna 2003 Vaasan yliopisto ja erityisesti yliopiston teknillinen tiedekunta onnistui erinomaisella tavalla Teknologian kehittämiskeskus Tekes:in rahoittamien hankkeiden rakentamisessa. Yliopistossa on parhaillaan käynnissä puolenkymmentä Tekes -rahoitteista hanketta, joista osassa yliopisto on projektin vastuullinen johtaja ja osassa tutkimuspartneri. Menestyminen Tekes -rahoituksen hankkimisessa on merkittävä osoitus Vaasan yliopiston teknisten tieteiden vahvistumisesta ja teknillisten ainelaitosten aktiivisesta panoksesta korkeatasoisten tutkimus- ja tuotekehityshankkeiden toteuttamiseen suomalaisen teknologian alalla.

Vaasan yliopistossa edistetään Suomen Akatemian tutkimusohjelmiin osallistumista. Kuluneina vuosina erityisesti kauppatieteet ovat menestyneet johtamistutkimuksen sektorilla Suomen Akatemian tutkimusohjelmissä. Uusi tärkeä hankeavaus Suomen Akatemian tutkimusohjelmiin on Vaasan yliopiston johtama mittava tutkimushanke tietoliikennetekniikan alalla. Hanke toteutetaan yhteistyössä Teknillisen korkeakoulun kanssa.

2.2.2. Perustutkintokoulutus

Ylemmän yliopistotutkinnon suorittavien tutkintotavoite sopimuskaudelle on vuosittain keskimäärin 355 jakaantuen aloittain seuraavasti: humanistinen 80, yhteiskuntatieteellinen 40 ja kauppatieteellinen 235. Lisäksi yliopisto osallistuu DI-koulutukseen yhteistyössä Teknillisen korkeakoulun kanssa, jossa on tavoitteena vuosittain 30 tutkintoa. Yliopistot sopivat sen rahoitusvaikutukset keskenään. Sopimuskaudella keskimäärin vuodessa 155 perustutkinto-opiskelijaa opiskelee ulkomailla siten, että heidän tutkintoihinsa sisältyy ulkomaisia opintojaksoja.

Tulokset

Yliopistossa suoritettiin vuonna 2003 yhteensä 348 maisterin tutkintoa, mikä on 98 % kauden 2001-2003 keskimääräisestä tavoitteesta ja 27 tutkintoa enemmän kuin vuonna 2002. Kauden loppuun mennessä tutkintojen määrä on siten noussut lähes keskimääräiseen vuositasoon.

Teknillistieteellisten tutkintojen suorittamisoikeuden myöntäminen Vaasan yliopistolle merkitsi muutoksia sekä koulutusorganisaatiossa että tutkintovastuiden jakamisessa. Informaatioteknologian tiedekunnan nimi muutettiin teknilliseksi tiedekunnaksi ja kesän 2003 opiskelijavalinta järjestettiin kokonaan Vaasan yliopistossa suoritettavaa tutkintoa varten. Teknillisen korkeakoulun kanssa toista vuosikymmentä jatkuneen yhteistyön jatkosta ja yhteistyökoulutuksessa olevien opiskelijoiden asemasta on sovittu yliopistojen välillä. Opetussuunnitelmatyössä otettiin suoraan lähtökohdaksi tulossa oleva uusi tutkintorakenne. Yliopisto on myös liittynyt tekniikan alan valtakunnalliseen yhteisvalintaan kesän 2004 valinnoista lähtien.

Taulukko 3: Ylemmän yliopistotutkinnon suorittaminen 2001-2003.

Vuosi	Hum. ala		Kauppat. ala		Yhteisk. ala		Yhteensä	
	Tavoite	Toteuma	Tavoite	Toteuma	Tavoite	Toteuma	Tavoite	Toteuma
2001	80	58	235	207	40	34	355	299
2002	80	66	235	213	40	42	355	321
2003	80	76	235	222	40	50	355	348

Taulukko 4: DI-tutkinnon suorittaminen 2001 – 2003.

Vuosi	TKK:lle siirtyneet	TKK:lta valmistuneet	
		Perusopisk.	Muunto-opisk.
2001	12	10	1
2002	13	11	8
2003	18	12	7

Valmistuneiden työllistyminen

Vaasan yliopistosta valmistuneet sijoittuvat hyvin työmarkkinoille. Yliopiston viimeisimmässä vuonna 2002 tehdyssä vastavalmistuneiden työllistymisseurannassa näkyy työmarkkinatilanteen heikkenemisestä johtuva lievä lasku. Valmistumishetkellä työssä olevia oli vuonna 2002 opiskelleista 75,7 % kun vuoden 2001 huippulukema oli 79,8 %. Työmarkkinatilanne heijastuu myös työsuhteiden luonteeseen: vakinaisessa työsuhteessa olevien osuus vastavalmistuneista laski 50,3 %:iin, kun se oli 59,9 vuonna 2001 59,9 %. Määräaikaisessa työsuhteessa olevien osuus kasvoi 47,8 %:iin (vuonna 2001 32,7 %). Yrittäjänä toimi 2,0 % vastavalmistuneista.

Vastavalmistuneiden alueellisessa sijoittumisessa on ensimmäisen kerran uuden sijoittumisseurannan käyttöönoton jälkeen Pohjanmaan alue noussut Uusimaata suuremmaksi. Heikompi työllisyystilanne myös pääkaupunkiseudulla sekä kiristynvä kilpailu työpaikoista kannustaa hakemaan entistä aktiivisemmin töitä myös oman yliopiston vaikutusalueelta.

Vastaajien alueellinen sijoittuminen:

	Vuonna 2002	Vuonna 2001
Pohjanmaa	36,4%	29,5%
Uusimaa	32,5 %	39,4%
Etelä-Pohjanmaa	6,8%	13,5%
Varsinais-Suomi	4,9%	2,1%
Pirkanmaa	3,4%	4,1%
Pohjois-Pohjanmaa	2,9%	3,1%
Keski-Pohjanmaa	2,4%	1,0%
Keski-Suomi	2,4%	(ei aiempaa tietoa, lisätty v.2002)
Ulkomailla	2,4%	1,0%

Yliopisto seuraa valmistuneiden työllistymistä ja sijoittumista sekä kerää palautetta työelämässä 2-3 vuotta toimineilta koulutuksen kehittämiseksi ja vaikuttavuuden arvioimiseksi. Vuodesta 1999 alkaen on ollut käytössä järjestelmä, jonka avulla kerätään tietoa työssä olevilta. Yliopisto osallistuu myös kauppatieteellisen alan koulutuksen ja työllistymisen valtakunnalliseen seurantaan ja arviointiin Suomen Ekonomiliiton toteuttamissa tutkimuksissa ja selvityksissä.

Työllistymistä edistäviä palveluja hoidetaan yliopiston Viestintä- ja työelämäpalvelut -yksikössä rekrytointipalveluissa. Rekrytointipalvelut toimii alueella yhteistyössä muiden vaasalaisten yliopistoyksiköiden ja ammattikorkeakoulujen kanssa RekryWasa –verkostossa, jossa ovat mukana Vaasan yliopiston lisäksi Svenska handelshögskolanin Vaasan yksikkö, Åbo Akademi i Vasa sekä Vaasan ammattikorkeakoulu ja Svenska yrkeshögskolan. Valtakunnallisesti rekrytointipalvelut on Suomen muiden yliopistoyksiköiden kanssa Aarresaari-yhteistyöverkostossa ja ammattikorkeakoulujen ura- ja rekrytointipalveluiden kanssa. Rekrytointipalvelut koordinoi myös opiskeluaikaisten harjoittelupaikkojen välitystä, rakentaa osaltaan työnantajayhteyksiä messu- ja työelämän esittelytilaisuuksilla sekä tiedottamalla ja markkinoimalla, järjestää työnhaku- ja urasuunnittelukursseja sekä antaa opiskelijoille uraohjaus- ja –neuvontapalveluja. Vastavalmistuneiden kyselyyn vuonna 2002 vastanneista 59,7 % oli käyttänyt rekrytointipalveluiden tarjoamia palveluita.

2.2.3. Kansainvälinen toiminta

Taulukko 5: Kansainvälinen vaihto kaudella 2001-2003.

Vuosi	Lähteneet opiskelijat, yli 3 kk	Tulleet opiskelijat, yli 3 kk
2001	155	75
2002	140	89
2003	140	104

Vaasan yliopiston kansainvälisen toiminnan perustana on yliopiston hallituksen kansainvälistymisstrategia ja sen pohjalta tehty toimenpideohjelma. Yliopisto on sitoutunut tulossopimuksessaan Opetusministeriön kanssa lähettämään 155 opiskelijaa vuosittain ulkomaille suorittamaan osan tutkintoonsa sisällytettävistä opinnoista. Vaihto-opiskelun lisäksi Vaasan yliopiston opiskelijat kansainvälistyvät lähtemällä ulkomaille kieliharjoitteluun, työharjoitteluun tai omatoimisesti opiskelemaan nk. freemoverina.

Vaasan yliopiston opiskelijavaihdon pääpaino on Erasmus-, Nordplus- ja kahdenvälisen sopimusten kautta tapahtuvassa vaihdossa. Sopimukset käsittävät yhteensä 25 maata. Vaihtosopimuksia yliopistolla on yhteensä 109 kpl eri korkeakoulujen kanssa. Lisäksi yliopisto toimii viidessä eri Nordplus-verkostossa. Vaihtopaikkoja Vaasan yliopistolla on tarjota yhteensä n. 240 vuosittain.

Vaasan yliopistosta lähtevien opiskelijoiden määrä vaihtelee vuosittain ja on ollut parina vuotena 140. Ulkomaalaisten opiskelijoiden määrä yliopistossa on kasvanut voimakkaasti viime vuosina ja näyttää edelleen kasvavan ja on nyt 104. Lyhyiden alle

3 kk kestävien vaihtojen määrä oli edellisten lukujen lisäksi 29 ulkomaalaista opiskelijaa ja 1 suomalainen opiskelija.

Vaihtoon lähteneiden määrä pääaineittain vastaa suurin piirtein opiskelijoiden pääaineiden mukaista jakaumaa yliopistossa. Vaihto-opiskelijoista noin 70 % lähtee vaihtoon Erasmus-ohjelman puitteissa, n. 17 % Nordplus-ohjelman kautta ja 13 % kahdenvälisen vaihtosopimusten kautta. Opiskelijat saavat opiskeluunsa tukea EU:n Sokrates/ Erasmus-ohjelmasta, Pohjoismaiden ministerineuvostolta, opetusministeriöstä sekä yliopiston omista varoista. Erasmus-ohjelman puitteissa opiskelijavaihto on vilkkainta Saksan, Ranskan ja Espanjan yliopistojen kanssa. Uusista avauksista vuodelta 2003 mainittakoon Australia (University of Sunshine Coast). Euroopan ulkopuolelle suuntautuva vaihto on selvästi haluttua ja Kiinan, Meksikon ja Australian paikat ovat hakuvaiheessa olleet erittäin suosittuja. Vuonna 2003 jatkettiin Cimon rahoittaman First-ohjelman puitteissa opiskelijavaihtoa Suomen ja Venäjän välillä.

Varsinainen opettajavaihto on pysynyt ennallaan. Opettajavaihtoa toteutetaan erityisesti Sokrates/ Erasmus-ohjelman puitteissa. Vaihto on laajenemassa myös kahdenvälisiin sopimuksiin (Kiina). Vuonna 2003 on vaihtoja ollut 10 kpl. Vilkkainta vaihto oli Slovakian kanssa. Eniten lähtijöitä opettajavaihtoon on teknillisestä tiedekunnasta (5 kpl) sekä humanistisesta tiedekunnasta (4 kpl). Yliopisto on perustanut yhdessä Svenska handelshögskolanin kanssa apurahajärjestelyn *International Fellowship Program of Evald and Hilda Nissi Foundation*, jonka avulla ulkomaalaisia kansainvälisesti ansioituneita kauppatieteellisen alan tutkijoita voidaan kutsua tänne.

Ulkomaalaisille opiskelijoille on Vaasan yliopistossa tarjolla erilaisia vieraskielisiä ohjelmia, joihin myös suomalaiset opiskelijat voivat osallistua ja näin parantaa kielitaitoaan sekä harjoitella kanssakäymistä eri kulttuureista tulevien opiskelijoiden kanssa. Ulkomaalaisena voi yliopistossamme opiskelijalla kolmella statuksella, vaihto-opiskelijana, vierailevana opiskelijana sekä tutkinto-opiskelijana. Vaihto-opiskelu perustuu yliopiston tekemiin vastavuoroisiin sopimuksiin, joiden tavoitteena on tasapainoon perustuva vaihto. Vierailevat opiskelijat voivat suorittaa erilaisia maksullisia ohjelmia, jotka eivät johda tutkintoon.

Vaasan yliopiston tarjoaa kuusi englanninkielistä opintokokonaisuutta, joista kaksi on maisteriohjelmaa.

Kauppatieteellinen tiedekunta: Scandinavian Business Studies (24 ECTS credits), East-West Business Studies (22,5 - 42 ECTS credits), International Programme in Finance (30 ECTS credits sekä englanninkielinen maisteri-ohjelma), International Business Programmme (22,5 ECTS credits sekä englanninkielinen maisteriohjelma)

Teknillinen tiedekunta ja humanistinen tiedekunta: Multimedia Authoring Systems (22,5 ECTS credits)

Hallintotieteiden tiedekunta: Comparative Administration and Public Management (45 ECTS credits).

Matemaattisten tieteiden laitoksen, tietotekniikan laitoksen sekä Svenska handelshögskolanin kanssa yhteistyössä toteutetaan Computational Finance -ohjelmaa. Humanistinen tiedekunta on edelleen järjestänyt suositun suomen kielen Erasmus ILPC kesäkurssin sekä yhteistyössä CIMO:n kanssa jatkokurssin ulkomaalaisille suomen kielen ja kulttuurin opiskelijoille. Yhteensä kesäkurseille osallistui n. 80 opiskelijaa Pohjoismaista ja Euroopasta. Lisäksi Kielikeskus on tarjonnut runsaasti suomen kielen opetusta saapuville vaihto- ja tutkinto-opiskelijoille.

Yliopiston kansainvälistymisen strategiatyötä on jatkettu. Kansainvälisten asioiden työryhmä sai valmiiksi kansainvälistymisen toimenpideohjelman tuleville vuosille. Toimenpideohjelman lanseerauksen yhteydessä pidettiin Kansainvälistymisseminaari, yliopiston henkilökunnalle joka keräsi n. 90 kansainvälistymisestä kiinnostunutta osallistujaa eri puolilta yliopistoa. Seminaarissa esiteltiin laajasti mm. rahoitusmahdollisuuksia opettaja- ja tutkijavaihtoon sekä paneuduttiin Euroopan unionin 6. puiteohjelman tarjoamaan tutkimusrahoitukseen.

2.2.4. Avoin yliopisto-opetus

Avoimen yliopisto-opetuksen väylän kautta tutkinto-opiskeluun siirtyvien tavoite on vuosittain 40 opiskelijaa.

Avoimen yliopisto-opetuksen tavoite on vuosittain 650 laskennallista kokovuotista opiskelijapaikkaa.

Tulokset

Avoimen yliopisto-opetuksen väylän kautta hyväksyttiin vuonna 2003 tutkinto-opiskelijoiksi 39 opiskelijaa (vuonna 2002 20 ja vuonna 2001 26 opiskelijaa). Hyväksytyistä 26 on kauppatieteiden opiskelijoita. Yhteiskuntatieteelliseen tiedekuntaan on hyväksytty 6, humanistiseen tiedekuntaan 5 ja teknilliseen tiedekuntaan 2 opiskelijaa.

Yliopisto ei ole tilastoinut niitä, joilla on avoimen yliopiston suorituksia, mutta jotka ovat tulleet opiskelijoiksi normaalivalinnan kautta.

Laskennallinen kokovuotinen opiskelijamäärä oli 460 opiskelijaa (vuonna 2002 537 ja vuonna 2001 587) ja netto-opiskelijamäärä 2235 opiskelijaa (vuonna 2002 2472). Luvut ovat jonkin verran laskeneet edellisvuotisesta, mutta suoritettujen opintoviikkojen määrä, 11440 ov on hieman kasvanut (vuonna 2002 10317). Tämä voidaan tulkita merkiksi siitä, että opiskelijat suorittavat enimmäkseen yksittäisiä kursseja opintokokonaisuuksien sijasta.

Yhteistyöorganisaatioiden määrä on ollut 8. Valtakunnallisella tasolla yhteistyökumppanina on ollut YLE:n avoin yliopisto.

Avoimen yliopiston valtakunnallinen strategiatyö saatiin päätökseen maaliskuussa 2003. Strategia toimitettiin Opetusministeriöön ja syksyllä 2003 aloitettiin sen

toimeenpano painopistealueiden määrittelyllä ja toimintasuunnitelman laatimisella. Toimeenpanon on tarkoitus tapahtua vuoden 2004 aikana.

Yliopiston aikuiskoulutuksen strategiatyön taustaselvitys on käynnistetty syksyn 2003 aikana. Varsinaiset päätökset aikuiskoulutuksen strategiasta tehdään vuoden 2004 aikana. Tutkintorakennemuutos ja alueellinen yhteistyö, erityisesti uudet yliopistokeskukset, vaikuttavat myös avoimen yliopiston toimintaan. Kokkolan ja Seinäjoen yliopistokeskusten opetuksen suunnittelu on avoimen yliopiston osalta aloitettu vuonna 2003. Tavoitteena on avoimen väylän vakiinnuttaminen ja kurssitarjonnan lisääminen kummassakin yliopistokeskuksessa.

Vuoden 2003 aikana on avoimessa yliopistossa otettu tavoitteeksi kurssien ja opintokokonaisuuksien virtuaalistaminen ja monimuotoistaminen. Avoimen yliopiston opettajat ovat osallistuneet verkkokurssikoulutukseen (valtakunnallinen TieVie-koulutus ja Oppimiskeskus Tritonian järjestämä Learning in Networks). Yksittäisten kurssien lisäksi markkinoinnin perusopinnot 15 ov on vuonna 2003 pidetty verkko-opintoina.

Vuonna 2002 käynnistyneestä, ESR-rahoitteisesta ALKU-hankkeesta (Avoimen yliopiston liiketaloustieteellinen verkkokoulutus Kuusiokunnissa) on syksyllä 2003 valmistunut väliarviointi, jonka mukaan hanke on jo tähän mennessä lisännyt osallistujien ammattitaitoa ja parantanut tulevaisuuden mahdollisuuksia. Hankkeen kohderyhmänä ovat yksityisten kuntalaisten lisäksi alueen yritysten työntekijät. Tarkoituksena on edistää yritysten kilpailukykyä tarjoamalla niille mahdollisuus henkilöstön kouluttamiseen. Yritysten henkilökunnalle on myös Suupohjan alueella tarjottu avoimen yliopiston opintoja Corporate Universityn kautta. Opetusmuotoina on pääosin käytetty monimuoto- ja verkko-opetusta.

Kaikki avoimessa yliopistossa vuoden 2003 aikana tarjolla olleet opintokokonaisuudet ja opintojaksot ovat olleet Vaasan yliopiston tutkintoihin sopivia pää- ja sivuaineopintoja tai kieli- ja yleisopintoja. Avoimen väylän vaatimat pääaineopinnot (30-35 ov) olivat vuoden 2003 aikana tarjolla johtamisen, laskentatoimen, sosiaali- ja terveystieteiden, viestintätieteiden ja nykysuomen opinnoissa.

Raportti avoimen väylän toteutumisesta ja tutkintoa täydentävästä koulutuksesta on suunnitelman liitteenä.

2.3. Opetus- ja tutkimusprosessien toteuttaminen

2.3.1. Tutkimuksen laadun kehittäminen

Yliopiston laatuohjelman mukaisesti tutkimuksen laatua arvioidaan tiedeyhteisön vakiintunein vertaisarviointimenettelyin (opinnäytetöiden arvostelut, asiantuntijalausunnat jne.). Tutkimuksen laadun kehittämiseksi parannetaan tutkimustoiminnan edellytyksiä ja tuetaan korkeatasoisten tieteellisten huippuyksiköiden syntymistä. Laatuohjelman mukaisesti

- yliopisto on osoittanut tutkimusrahoitusta painopistealueille,

- yliopisto on tukenut jatkokoulutusta ja tutkijankoulutusta jakamalla työskentelyapurahoja jatko-opiskelijoille ja tutkijoille
- vuonna 2002 toimintansa aloittanut tutkimustoimikunta on laatinut kyselyn professoreille ja jatkotutkijoille mahdollisen tohtorifoorumin perustamiseksi. Toiminta käynnistyy keväällä 2004.
- yliopiston hallitus on hyväksynyt yliopiston tutkimuseettiset ohjeet
- tutkimuspalvelujen organisointiselvityksen tuloksena päädyttiin tutkimusasiamiestoiminnan uudelleen organisointiin vuodesta 2002 alkaen ja
- tutkimustietokannan rakentaminen ja ylläpitäminen on organisoitu.

Yliopiston laitokset ovat vastanneet useiden kansallisten ja kansainvälisten seminaarien ja konferenssien järjestämisestä, vuonna 2001 järjestettiin kahdeksan konferenssia, vuonna 2002 viisi konferenssia sekä vuonna 2003 yhteensä 9 konferenssia, joista 2 humanistisella alalla, 1 kauppatieteellisellä alalla, 4 yhteiskuntatieteellisellä alalla ja 2 teknillisellä alalla.

Eräs keskeisimmistä välineistä korkeatasoisen tutkimuksen saavuttamisessa on opetus- ja tutkimushenkilökunnan rekrytointi, jonka kehittämiseen tullaan edelleen kiinnittämään huomiota. Tavoitteena on motivaatio- ja osaamistasoltaan mahdollisimman korkeatasoisen ja tasa-arvonäkökohdat huomioon ottava rekrytointi. Tutkimushankkeiden kautta on voitu saada motivoituneita opiskelijoita tutkimusapulaistehtäviin ja sitä kautta akateemiseen tiedeyhteisöön.

Tutkimuksen vahvuudet

Hallintotieteellinen tutkimus keskittyy perustutkimukseen mutta käsittelee myös ajankohtaisia yhteiskuntapoliittisia aiheita. Tutkimuksen painoaloja ovat julkisen johtamisen, hallinnon juridiikan, hyvinvointipalveluiden ja aluetalouden tutkimus. Hallintotieteiden merkitys on kansainvälisen kehityksen myötä kasvamassa, mihin Vaasan yliopiston harjoittama vertailevaan tutkimusotteeseen perustuva tutkimus on hyvin vastannut. Tiedekunnan tieteenaloista hallintotiede profiloituu sisällöllisesti julkisjohtamisen ja kansainvälisen hallinnon kysymyksiin. Yksi hallintotieteelle tyypillinen tutkimusalue on ollut julkisen ja yksityisen sektorin suhteiden tutkiminen. Julkisoikeuden tutkimuksessa painottuvat vertailevat valtiosääntö- ja hallinto-oikeuden analyysit. Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimus keskittyy mm. hyvinvointipalvelujen organisoinnin ja arvioinnin kysymyksiin. Aluetieteen tutkimuksen kohteena ovat aluetalouden rakenteet ja toiminta. Tutkimus on hyvin kiinni yhteiskunnassa ja sen alueissa. Tiedekunnassa on myös sosiologista tutkimusta. Tiedekunnan laitoksilla on useita ulkopuolisen rahoituksen tutkimusprojekteja.

Humanistisissa tieteissä kielitieteiden tutkimuksen vahvuuksia on niiden luonnollinen kansainvälisyys. Kielentutkimuksen painoaloja ovat kielitieteen ja erikoisalojen tutkimusta yhdistävä luonteeltaan monitieteinen ammattikielisen viestinnän tutkimus, kielten sekä erityisesti kotimaisten kielten kääntäminen ja tulkkaus, kielten kontrastointi, kielikylpyyn liittyvä tutkimus, käännöstutkimus, kulttuuritutkimus ja kulttuurien välinen viestintä sekä vieraan kielen tekstin ymmärtäminen. Kielikylpytutkimus on saanut laajaa kansainvälistä huomiota ja tutkimuksen pohjalta on kehitetty kielikylpymalli, jota sovelletaan useassa maassa. Kielikylpytutkimus on hyvin monitieteistä kytkeytyen aina ainakin pedagogiikkaan, didaktiikkaan ja

kasvatukseen, usein myös sosiologiaan ja psykologiaan. Viestintätieteellinen tutkimus on alaltaan monipuolista sisältäen erikoisalaviestintää, multimediaviestintää sekä joukkoviestintä- ja mediateoriaa. Viestintätieteiden tutkimuksesta suurin osa on perustutkimusta.

Kauppatieteellinen tutkimusperinne on hyvin monialainen, eikä se rajaudu yksinomaan liiketaloustieteellisiin kysymyksiin ja kuvaavaa tutkimuksessa on sen ongelmakeskeisyys. Johtamistutkimuksen ydinosamisaalueita ovat johtajuus, yrittäjäyys ja kansainvälinen johtajuus. Laskentatoimen ja rahoituksen tutkimus suuntautuu yritysten rahoituksen ja rahoitusmarkkinoiden tutkimukseen, yritysten tilinpäätöksiä koskevaan ja johdon laskentatoimen tutkimukseen. Markkinoinnin tutkimuksen keskeisiä alueita ovat kuluttajakäyttäytyminen, toimialojen dynamiikka, tuotekonseptointi ja innovointi, pk-yritysten kansainvälistyminen, ulkomainen investointi- ja divestointikäyttäytyminen sekä kansainvälinen verkostoituminen ja hankintatoimi. Talousoikeuden tutkimuksen vahvuusalueina ovat ulkomaankauppa-oikeus, erityisesti Idänkaupan juridiikka sekä ICT-oikeus. Vaikka suuri osa tutkimuksesta on perustutkimusta, hyvin monet kauppatieteellisen alan tutkimukset sisältävät yhteisyyttä yritys-elämän ja muiden sidosryhmien kanssa. Tutkimustoiminnan ongelmalähtöisyys vaihtelee tutkimushankkeesta toiseen. Erityisesti EPANET – professuureihin liittyvässä tutkimuksessa tulosten käytännön hyödyntäminen on keskeistä. Tiedekunnassa harjoitetaan myös palvelututkimusta energiamarkkinoinnin alueella (EMG).

Teknillisissä tieteissä sekä tutkimus että opetus profiloituvat alueen elinkeino- ja teollisuusrakenteen mukaisesti. Vaasa on sähkö- ja energiateknisen teollisuuden tärkein ja suurin keskittymä Suomessa. Alan johtavien, kansainvälisille markkinoille suuntautuvien yritysten ja niihin tukeutuvan Länsi-Suomen osaamiskeskuksen perusteella Vaasalla on Suomen osaamiskeskusstrategiassa johtava ja koordinoiva rooli energiatekniikassa.

Yliopiston sähkötekniikan tutkimus profiloituu erityisesti sähköenergian tuotannon, jakelun ja käytön tekniikkaan. Tutkimukselle on ominaista yhteistyö Pohjanmaan maakuntien alueella sijaitsevien sähkötekniikan alan tutkimusta, tuotekehitystä tai tuotannollista toimintaa omaavien yritysten kanssa. Tietojenkäsittelytieteiden painoalat kuuluvat kaikki ns. älykkäiden sovellutusten ja palveluiden tutkimiseen ja kehittämiseen. Erityisaloja ovat mm. tiedon mallintaminen, tietoverkot ja radioresurssien hallinta. Tutkimus nivoutuu kiinteästi myös opetukseen, oppiaineessa tehdään mm. tietojenkäsittelytieteiden opetukseen ja opiskeluun liittyvää tutkimusta. Tuotantoautomaation tutkimuksessa keskitytään optimointiin ja signaalien käsittelyyn ja oppiaine osallistuu useampaan monipartneriseen ja monivuotiseen kansainväliseen tutkimusohjelmaan. Tuotantotalouden keskeiset osaamisalueet ovat laatu- ja teknologiajohtaminen, tuotannonohjaus ja logistiikka sekä tuotannon ympäristövaikutusten hallinta. Fysiikassa tutkimus keskittyy puolijohteiden ja suprajohteiden perustutkimukseen. Matemaattisissa tieteissä tutkimustoiminta keskittyy sekä matematiikan että tilastotieteen perustutkimukseen ja näiden sovellusaloille, etenkin taloudellisten ilmiöiden matemaattiseen ja tilastolliseen mallintamiseen. Tutkimustoiminnalle on ominaista laajamittainen yhteistyö muiden tieteidenalojen kanssa.

Teknilliseen tiedekuntaan on sijoitettu ulkopuolisin varoin teknistieteellistä perustutkimusta rahoittava Tekniikan tutkimusinstituutti.

Soveltavaa tutkimusta harjoittavan Levón –instituutin tutkimus on pääosin luonteeltaan monitieteistä. Viime vuosina ovat tiedekunnat siirtäneet palvelututkimustaan Levón –instituutissa toteutettavaksi, mutta prosessi on vielä kesken. Instituutin kilpailukyvyyn säilyttämisessä toiminnan perustuminen yliopiston omaan akateemiseen tutkimukseen on yksi keskeisimmistä perusteista. Merkittävää on kansainvälisesti rahoitetun arviointitutkimuksen läpilyönti.

Yliopiston merkittävä tutkimuksellinen innovaatio on ns. EPANET-professuurien perustaminen. Professuurit ja heidän tutkimusryhmänsä kuuluvat tiedekuntiin, mutta toiminta on sijoitettu Seinäjoelle. Tutkimushankkeet sijoittuvat alumiinitekniikan, konseptijohtamisen, kuluttajakäyttäytymisen, tuotantotalouden ja yrittäjyyden aloille. Tutkimus on pääasiallisesti soveltavaa tutkimusta ja rahoitettu kokonaisuudessaan ulkopuolisin varoin.

Tutkimustoimikunta

Vuoden 2002 alusta on yliopistossa toiminut rehtorin asettama tutkimustoimikunta. Vuonna 2003 toimikunnan keskeisimpiä käsiteltyjä asioita ovat olleet tohtorifoorumin valmistelu, jatko-opintojen ohjaukseen liittyvät kysymykset, tieteestä tiedottaminen ja tutkimusstrategian valmistelu.

Tutkimuksen rahoitus

Pääosa yliopiston tutkimusrahoituksesta tulee tutkimusta harjoittavan henkilökunnan työaikaan sisältyvänä yliopiston toimintamenoista (tutkimuksen osuus kokonaiskustannuksista on n. 40 %). Vuonna 2003 yliopisto perusti tutkimusprofessuurin, johon valitaan vuosittain yksi yliopiston professoreista. Maa- ja metsätalousministeriön osarahoittama ns. Rural Studies -professuuri perustettiin viiden vuoden määräajaksi.

Ulkopuolisen tutkimusrahoituksen käyttö vuonna 2003 oli n. 2,3 Me (vuonna 2002 n. 1,4 Me). Ulkopuolisen tutkimusrahoituksen suurimmat lähteet olivat suuruusjärjestyksessä: kotimaiset rahastot ja kotitaloudet, valtion muu kuin toimintamenorahoitus, tutkijakoulutusrahoitus, kotimaiset yritykset, Tekes, kunnat ja kuntayhtymät ja Suomen Akatemia.

2.3.2. Tutkintojen suorittaminen ja opintojen eteneminen

Yliopistosta valmistuneiden tutkintojen suorittamisaika on 1990-luvun alkupuolelta lähtien ollut mediaanilla mitattuna lähellä tavoitteeksi asetettua 5 vuoden normiaikaa. Vuonna 2001 mediaani oli 5 vuotta 1 kuukausi ja vuonna 2003 5 vuotta 4 kuukautta. Vuonna 2003 koko yliopiston mediaani oli tasan 5 vuotta. Kauppateieteelliseltä alalta valmistuneiden mediaani oli 4 vuotta 10 kk, humanistisesta tiedekunnasta valmistuneiden tasan 6 vuotta ja hallintotieteiden tiedekunnasta valmistuneiden

mediaani 4 vuotta 9 kuukautta. Maisterin tutkinnon laajuus on samalla hiukan supistunut: keskimääräinen laajuus vuonna 2003 oli 171,83 opintoviikkoa, kun se vuonna 2002 oli keskimäärin 173,81 opintoviikkoa. Myös laskennallinen läpäisyprosentti on noussut: vuonna 2003 koko yliopiston laskennallinen läpäisyprosentti oli 66,03, kun se edellisvuonna oli 63,7.

Tutkintojen suorittamisaikojen mediaaniarvot ja laskennallinen läpäisyprosentti osoittavat, että opintojärjestelyt ja tutkintovaatimukset mahdollistavat opintojen etenemisen ja tutkinnon suorittamisen normiajassa. Opiskeluprosessia tarkastellaan myös lukuvuosittaisina opintoviikkokertyminä ja vuodesta 1992 lähtien on seurattu ”vuosikurssien” todellista opintojen etenemistä ja tutkintojen valmistumista. Tämä seuranta osoittaa, että opintojen etenemisessä on ongelmia: vajaa kolmannes tietynä vuonna aloittaneista suorittaa tutkintonsa 5 vuoden tavoiteajassa. Vasta 6. tai 7. opiskeluvuoden kohdalla noin puolet on valmistunut ja lähes kolmanneksella on tutkinto suorittamatta vielä 10 opintovuoden jälkeen.

Opintoviikkokertymät osoittavat, että tutkintojen ”valmistumisreserviä” on runsaasti opintojen keski- ja loppuvaiheen opiskelijoilla. Vuonna 1998 ja sitä aikaisemmin aloittaneista kirjoilla olevista opiskelijoista n. 60 %:illa (775 opiskelijaa) on rekisteröityjä suorituksia vähintään 120 opintoviikkoa. Vaikka opintoviikkoja on koossa jopa tutkinnon minimilaaajuutta vastaava määrä, saattaa valmistumisen esteeksi muodostua mm. pro gradu –tutkielman kirjoittaminen, erityisesti työssäkäyvillä opiskelijoilla.

Taulukko 6: Perustutkinto-opiskelijoiden suoritukset lukuvuonna 2002-2003.

Tutkinto/ suoritukset	KTM		FM		HTM		DI		Yhteensä	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
>= 50 ov	232	10	79	8	47	12	12	3	370	9
30-49 ov	530	24	269	27	93	23	62	16	954	24
20-29 ov	395	18	249	25	76	19	57	15	777	19
10-19 ov	304	13	122	12	47	12	76	20	549	14
0,5-9 ov	258	11	117	12	49	12	89	23	513	13
0 ov	534	24	175	17	96	24	91	24	896	22
Yhteensä	2253	100	1011	100	408	100	387	100	4059	100
Keskimääräiset suoritukset:										
	Ne, joilla on suorituksia, ns. aktiiviopiskelijat		Kaikki läsnäolevat							
KTM	29 ov		22 ov							
FM	28 ov		23 ov							
HTM	30 ov		24 ov							
DI	18 ov		14 ov							

Opiskelijaharjoittelu

Yliopisto on osoittanut vuosittain rahoitusta (vuonna 2003 202.000 euroa) opiskeluaikaisen harjoittelun toteuttamiseen. Harjoittelujakson pituus on 3 kk ja määrärahalta on vuonna 2003 voitu toteuttaa 62 harjoittelupaikkaa. Vuoden 2003

harjoittelupaikat jakaantuivat aloittain seuraavasti: humanistinen ala 23 paikkaa, kauppatieteellinen ja informaatioteknologinen ala 21 paikkaa sekä yhteiskuntatieteellinen ala 18 paikkaa.

Harjoittelupaikkoihin haki vuonna 2003 yhteensä 184 opiskelijaa. Määrärahojen niukkuuden vuoksi ei yliopiston tukemien harjoittelupaikkojen lukumäärää ole juurikaan voitu kasvattaa vaikka kysyntää olisi. Ongelman ratkaisemiseksi on työnantajien kanssa pyritty sopimaan harjoittelun kustannuksiin osallistumisesta ja sitä kautta lisäämään paikkojen määrää sekä nostamaan harjoittelusta maksettavaa palkkaa.

Tutkintorakenteen uudistaminen

Uuteen tutkintorakenteeseen siirtymisen vaatima uudistustyö käynnistyi keväällä 2003 ja liittyi osaksi valtakunnallista WWW- eli Walmiiksi Wiidessä Wuodessa –projektia. WWW-Waasa –projektin (2003-2006) tavoitteena on tukea tutkintorakenteen käyttöönottoa ja kehittää opintojen ohjausta ja opintoneuvontaa. Projektin tavoitteena on myös virtuaaliopetuksen tuominen osaksi yliopiston opetuksen kansainvälistä yhteistyötä. Projekti toimii koulutustoimikunnan alaisuudessa.

Vuoden 2003 aikana on tiedotettu uudesta tutkintorakenteesta yhteistyössä Oppimiskeskuksen kanssa. Yhteistyössä ja valtakunnallisen projektin tuella on järjestetty uuden tutkintorakenteen tavoitteisiin ja uudistustyön toteuttamiseen liittyvää koulutusta Tiedottamista varten on mm. avattu www-sivut (<http://oppimiskeskus.tritonia.fi/>). Sivuilta löytyy mm. linkkejä tutkinnonrakennemuutostusta koskeviin dokumentteihin ja www-sivustoihin. Kevään ja syksyn aikana järjestettiin viisiosainen seminaarisarja (yhteensä 29,5 h) yhteistyössä Oulun yliopiston opetuksen kehittämissyksikön kanssa. Sen tavoitteena oli antaa uudistuksen ja opetussuunnittelun parissa työskenteleville välineitä ja tietoa uudesta tutkintorakenteesta opetuksen, opinto-ohjauksen ja opetussuunnitelmatyön tueksi. Seminaarisarja koostui tutkinnonuudistuksen keskeisistä teemoista: ydinainesanalyysi ja opintojen mitoittaminen, opiskelijan ajankäyttö, opetussuunnitelmarakenteet ja mallit, roolit opetussuunnitelmatyössä sekä opetussuunnitelman arviointi. Koulutusta suunnattiin erityisesti tiedekuntien tutkintorakennetyötä ohjaaville ryhmille ja suunnittelijoille.

Yliopiston kaikkiin tiedekuntiin on perustettu ohjausryhmät edistämään ja valmistelemaan uuteen tutkintorakenteeseen siirtymistä. Ohjausryhmät ovat aloittaneet työnsä viimeistään syksyn 2003 aikana. Kauppatieteellisessä tiedekunnassa meneillään olevan opintojen seurantatutkimuksen tuloksia on voitu hyödyntää suunnittelun pohjana. Teknillisessä tiedekunnassa uudistustyö on kytketty Vaasan yliopiston oman tutkintokoulutuksen ja uusien koulutusohjelmien suunnitteluun. Uudet koulutusohjelmat on suunniteltu uuden tutkintorakenteen mukaisiksi. Hallintotieteiden tiedekunta toteuttaa tutkinnonuudistusta myös v. 2004 käynnistävän Vaasan hallintokorkeakoulu – hankkeen puitteissa. Humanistisen, kauppatieteellisen ja hallintotieteiden tiedekuntien kesken suunnitellaan yhteistä englanninkielistä maisteriohjelmaa; MA Programme in Intercultural Studies. Tiedekunnat osallistuvat tieteenalajensa valtakunnallisten koordinaatioryhmien työhön. Ryhmät ovat

järjestäneet alakohtaisesti kokouksia, seminaareja keskustelutilaisuuksia, joissa on pohdittu mm. tutkintojen yhteisiä linjauksia ja sisältöjä.

Opetusministeriön järjestämiin valtakunnallisiin seminaareihin Vaasan yliopistosta on osallistunut sekä opetushenkilökuntaa että suunnittelijoita. Yliopiston www-projektin Oulun yliopiston Opetuksen kehittämissyksikön ja Korkeakoulujen arviointineuvoston järjestämään ”Benchmarking tutkintorakenne-työn työkaluna”-koulutukseen osallistuu sekä suunnittelija että opetushenkilökuntaan kuuluva. Koulutuksen tavoitteena on soveltaa ja kehittää kansainvälistä vertailevaa arviointimenetelmää opetussuunnitelmien kehittämiseen ja tutkintorakennetyöhön. Opintoneuvonnan kehittämisestä vastaava suunnittelija on mukana valtakunnallisessa opintojen ohjauksen koulutus- ja kehityshankkeessa (virtuaaliyliopiston järjestämä TieVie – hanke). Merenkurkun korkeakoulujen yhteistyöverkostossa on käsitelty opiskelijavaihtoa ja mahdollisuuksia uuden tutkintorakenteen puitteissa järjestettäviin yhteisiin tutkintoihin (Joint Degree).

Opetuksen kehittäminen

Yliopiston koulutuksen ja opetuksen kehittämistoimintaa johtaa elokuun 2003 alusta aloittanut opetusvararehtori johtamansa koulutustoimikunnan kanssa. Kehittämistyössä ovat vuonna 2003 keskeisimmiksi nousseet tutkintorakenteen lisäksi koulutuksen laatujärjestelmä ja aikuiskoulutuksen strateginen linjaaminen. Perustutkintojen kehittämisstrategian ja koulutuksen laatujärjestelmän mukaisia opetuksen kehittämis- ja tukitoimia on toteutettu ennen kaikkea Oppimiskeskuksen kautta. Oppimiskeskus- ja tiedekirjastoyhteistyön osapuolet (VY, SHH, ÅA) ovat sopineet Oppimiskeskuksen vakinaistamisesta vuoden 2004 alusta. Oppimiskeskukselta on kehittymässä sekä virtuaaliopetuksen ja –opiskelun että erilaisten opetuksen ja koulutuksen kehittämishankkeiden tukioorganisaatio. Oppimiskeskus on tarjonnut opettajille sekä tieto- ja viestintätekniikan opetuskäytön kurseja että pedagogista koulutusta. Opetuksen kehittämishankkeille on järjestetty pedagogista konsultointia (ns. EduKlinikka –toiminta), jossa on tehty yhteistyötä Åbo Akademin pedagogisen tiedekunnan ja Kuopion yliopiston oppimiskeskuksen kanssa. Vaasalaisten ja uumajalaisten yliopistojen yhteistyöhankkeessa (UniNet/Interreg) on kehitetty yliopisto-opettajien uusiin oppimisympäristöihin ja (verkko)pedagogiikkaan perehdyttävä koulutuskokonaisuus, Learning In Networks. Osana uusien opiskelijoiden alkuohjausta on tarjottu akateemiseen opiskeluun ja uusiin oppimisympäristöihin perehdyttävä Akateemiset opiskelutaidot –verkkokurssi Oulun yliopiston kanssa yhteistyössä. Kurssin jatkokehittämisestä on sovittu yhteisessä tshankkeessa (VerkostoVatti) . Vuoden 2003 aikana on valmisteltu akateemisen ja erityisesti tietoverkkoja ja sähköisiä aineistoja hyödyntävän opiskelun tueksi informaatiolukutaidon koulutusjaksoja opintojen eri vaiheisiin (InfoLit - hanke) yhteistyössä kirjaston, Oppimiskeskuksen ja laitosten kanssa.

Virtuaaliyliopiston osahankkeena toimineen Oppimiskeskuksen vuoden 2003 toiminnasta esitetään myös erillinen raportti.

2.4. Opiskelijat

Yliopiston opiskelijamäärä oli syyslukukauden 2003 päättyessä 4976, joista uusia opiskelijoita oli 694 ja jatko-opiskelijoita 413. Kauppatieteellisessä tiedekunnassa opiskelijoita oli 2114, humanistisessa 1272, teknillisessä 1073 (joista 630 teollisuusekonomikoulutuksessa) ja hallintotieteiden tiedekunnassa 517.

Taulukko 7: Opiskelijamäärä ja uudet opiskelijat syyslukukaudella 2003.

Koulutusala	Perus- tutkinto- opiskelijat	Uudet tutkinto- opiskelijat	Perus- tutkinto- opiskelijat/ professori (htv)	Uudet perustutkinto- opiskelijat/ professori (htv)	Perustut- kinto- opiskelijat / opettaja (htv)	Uudet perustut- kinto- opiskelijat / opettaja (htv)
Humanistinen	1180	179	131	20	29	4,4
Kauppatieteellinen	2492	357	104	15	34	4,8
Teknillinen	443	87	111	22	25	4,8
Yhteiskuntatieteell.	448	71	64	10	21	3,4
Yhteensä	4563	694	104	16	30	4,5

Opiskelijarekrytointi

Yliopiston opiskelijavalintojen kehittämisstrategia lähtee yliopiston omista strategisista tavoitteista sekä valtakunnallisista kehittämislinjoista ja tulossopimukseen kirjatuista tavoitteista. Strategia on toimitettu erikseen opetusministeriölle 19.12.2003 ja se on myös tämän toiminta- ja taloussuunnitelman liitteenä.

Opiskelijavalintoja arvioineen työryhmän toimenpidesuosituksiset (KKA:n arviointiraportti 17/2002) ovat olleet pohjana yliopiston oman opiskelijavalinnan arvioinnissa ja kehittämistoimenpiteiden suunnittelussa. Yliopisto on laajimman koulutusalaansa, kauppatieteellisen alan sekä teknistieteellisen alan opiskelijavalinnan osalta tehnyt päätökset, jotka kehittämissuosituksen mukaisesti selkeyttävät hakutilannetta ja nopeuttavat hakijoiden sijoittumista haluamalleen alalle. Kauppatieteellisellä alalla yliopisto on mukana kehittämässä valtakunnallista valintayhteistyötä ja yliopisto on hyväksytty mukaan teknistieteellisen alan valtakunnalliseen yhteisvalintaan. Uusien ylioppilaiden nopeampaa sijoittumista jatko-opintoihin on pyritty edistämään myös kauppatieteiden ja tekniikan syksyn haulla. Uuden perustutkintorakenteen ja aikuiskoulutuksen suunnittelussa tavoitteena on luoda toimivat aikuisväylät ja siten saada ns. normaalivalinnan paikat ensisijaisesti nuorten, ensimmäistä koulutuspaikkaa hakevien käyttöön.

Yliopistossa on meneillään laaja seurantatutkimus, jossa seurataan opiskelijoiden valikoitumista hakukohteeseen, heidän opiskeluaikaisia kokemuksiaan, opintojen etenemistä ja siihen vaikuttavia tekijöitä. Opiskelijapalveluissa on järjestetty vuodesta 2001 valintakokeessa käyneille kyselyjä, joilla on selvitetty hakemiseen ja hakutiedottamiseen liittyviä asioita. Yliopistoon hakeneiden ja valittujen taustoja selvitetään vuosittain ala- ja oppiainekohtaisesti erilaisin tilastoin ja analysoimalla valtakunnallisia selvityksiä. Näiden selvitysten ja arviointien perusteella opiskelijavalintaa ja hakutiedottamista kehitetään edelleen.

Opiskelijavalinta 2003

Kesän 2003 päävalinnan hakijamäärä oli edellisvuosien tasolla. Opiskelupaikan vastaanotti 559, mikä on lähes tavoiteltu sisäänotto. Uusista opiskelijoista 26 % on saman vuoden ylioppilaita. Uusien osuus vaihtelee aloittain: uusien ylioppilaiden määrä on prosentuaalisesti suurin humanistisella ja teknistieteellisellä alalla. (35 ja 36 %). Pienin uusien osuus on ns. teollisuusekonomikoulutuksessa (14 %). Saman ja edellisvuoden ylioppilaiden osuus aloittavista oli vuonna 2003 yhteensä 48 %.

Avoimen väylän kautta hyväksyttiin 39, mikä on lähes tulossopimuksen mukainen (40). Yhteensä erillisvalinnoissa (avoimen väylä, alempaa tutkintoa täydentävät, siirto-opiskelijat) otettiin 67 opiskelijaa.

Sivuaineopiskelu

Vuoden 2003 aikana yliopisto on aktiivisesti osallistunut sivuaineopiskelua koskevan valtakunnallisen JOO-sopimuksen voimaantulon (1.8.2004) valmisteluun. Yliopisto on myös tehnyt periaatepäätöksen sivuaineopiskelun tukemisesta edelleen Opetusministeriön erillisrahoituksen päättyessä.

Kaudella 2001-2003 Vaasan yliopiston opiskelijoiden muissa yliopistoissa suorittamat opinnot ovat lisääntyneet merkittävästi. Vuonna 2001 opintosuorituksia oli 1370 opintoviikkoa 115 opiskelijalla. Vuonna 2002 sivuaineopintoja kertyi 174 opiskelijalle yhteensä 2290 opintoviikkoa. Kasvu jatkui vuonna 2003, jolloin tutkintoihin rekisteröitiin muualla suoritettuja opintoja 2839 opintoviikkoa 277 opiskelijalle. Kauppatieteiden opiskelijat suorittivat eniten sivuaineopintoja Helsingin yliopistossa (211,5 ov), Helsingin kauppakorkeakoulussa (111 ov) ja Tampereen yliopistossa (170 ov). Helsingin ja Tampereen yliopistoissa suoritettujen opintoviikot liittyvät suurimmalta osin laajojen kokonaisuuksien suorittamiseen, kun taas Helsingin kauppakorkeakoulussa suoritettujen opintojen ovat useammin yksittäisiä kursseja. Sivuaaineopiskelu näyttäisi näin toimivan liikkuvuudelle asetettujen tavoitteiden mukaisesti: kokonaisilla sivuaineilla haetaan profiloitua sellaisista opinnoista, joita omassa yliopistossa ei ole tarjolla. Oman alan toisen yksikön yksittäisillä kursseilla saadaan täydennystä kotiyliopiston tarjoamaan peruskokonaisuuteen. Eniten muualla suoritettuja opintoja hyväksyttiin humanistisen alan tutkintoihin l. yhteensä 1546 opintoviikkoa. Suurin osa näistä liittyy filosofian maisterin tutkinnon puitteissa hankittavaan opettajan pätevyyteen: kasvatustieteen perusopinnot, aineenopettajan pedagogiset opinnot ja myös opetettavien aineiden täydentäviä opintoja opiskellaan yliopistojen välisten sopimusten perusteella ennen kaikkea Tampereen, Helsingin ja Jyväskylän yliopistoissa sekä Vaasassa Åbo Akademin kasvatustieteellisessä tiedekunnassa. Hallintotieteiden opiskelijat suorittivat eniten opintokokonaisuuksia Tampereen ja Jyväskylän yliopistoissa. Tekniikan opiskelijoiden opintosuoritukset muissa yliopistoissa ovat vielä vähäisiä, koska TKK-yhteistyökoulutuksessa ei ole voinut korvata Vaasassa suoritettavaksi sovittuja opintoja.

Muiden yliopistojen sivuaineopiskelijoita oli vuonna 2003 Vaasan yliopistossa 69 eli lähes sama määrä kuin vuonna 2002 (70). Suorituksia kertyi kuitenkin huomattavasti edellisvuotta enemmän: vuonna 2003 muiden yliopistojen opiskelijat suorittivat yhteensä 714 opintoviikkoa (vuonna 2002 yhteensä 379 opintoviikkoa). Suurin osa vierailevien opiskelijoiden opintosuorituksista tarjottiin humanistisesta tiedekunnasta, jossa kielikylpyopettajien yhteistyökoulutukseen osallistuvat Oulun yliopiston Kajaanin opettajankoulutuksen opiskelijat ovat suorittaneet ruotsin kielen ja monikielisyyden opintoja. Toiseksi suurin osuus on Åbo Akademi/Vasan opiskelijoilla, jotka ovat suorittaneet humanistisessa tiedekunnassa runsaat 100 opintoviikkoa.

Osana opinto-ohjauksen kehittämistä yliopisto on ottanut sivuaineopiskelun seurannassa ja ohjauksessa käyttöön opiskelijoiden henkilökohtaiset opintosuunnitelmat (HOPS). Opintoihin hyväksymistä tarkoittavan puollon ja siihen liittyvän rahallisen tuen saaminen on edellyttänyt tutkinto-opintojen etukäteissuunnittelua ja arviota sivuaineopintojen vaikutuksesta opintojen sujumiseen. Sivuinemahdollisuuksista tiedottamisesta ja opintosuunnitelmien käyttöönotossa on rakennettu yhteistyöverkosta tiedekuntien, opiskelijapalveluiden, Oppimiskeskuksen ja ylioppilaskunnan kesken. Yliopiston opintohallinto on aktiivisesti osallistunut virtuaaliyliopiston palveluiden kehittämiseen liikkuvuuden tukemiseksi (neuvonta, opintohallinto). Virtuaalikurssien tarjonnan kasvun odotetaan lisäävän muiden yliopistojen kurssien sisällyttämistä opintosuunnitelmiin.

2.5. Henkilöstö

Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittyminen

Henkilöstöstrategian lähtökohtana on palvelussuhteen elinkaari eli rekrytointiin, työhöön ja työhön päättymiseen liittyvät tekijät. Näkökulmina korostuvat johtaminen, yhteisöllisyys, osaaminen ja hyvinvointi. Vuonna 2003 aloitettiin selvittää henkilöstöstrategian ulottuvuuksia henkilöstösuunnitelmia ja –voimavaroja ohjaavana välineenä. Henkilöstöstrategiaselvityksessä painotetaan yliopiston kilpailukykyyn liittyviä ulottuvuuksia, sekä johtamista ja työtyytyväisyyttä.

Yliopisto on mukana KAIKU-verkostossa. Vuosi 2003 oli nimetty henkilöstökoulutuksessa työhyvinvoinnin teemavuodeksi, mikä näkyi yksiköiden ja johdon välisissä tulosneuvotteluissa, aiheeseen liittyvissä henkilöstökoulutustilaisuuksissa ja työterveyden kanssa yhteistyössä toteutetuissa hankkeissa (mm. laajat työterveystarkastukset) sekä yhteistyössä ylioppilaskunnan kanssa järjestetyissä tyky-palveluissa (mm. laitosten henkilöstölle suunnatut virkistyspäivät). Esimiehille järjestettiin henkilöstöjohtamiseen ja kehityskeskusteluun liittyvää koulutusta. Kehityskeskustelukoulutus oli osa valmentautumista uuteen palkkausjärjestelmään. Työhyvinvointiin liittyviä koulutustilaisuuksia toteutettiin kuluvana vuonna yhteensä 13 ja henkilöstökoulutustilaisuuksia järjestettiin yhteensä 27. Henkilöstökoulutukseen osallistui 698 yliopistolaista. Työhyvinvointihankkeiden perusteella vuonna 2003 valmisteltiin KAIKU-kehittämishanketta.

Kuluvan vuoden aikana laadittiin toimikuntien kanssa yliopistolle Syrjinnän vastainen suunnitelma sekä Menettelyohjeet työpaikkakiusaamisen varalta sekä päivitettiin perehdyttämisopas. Kokonaistyöaikaohjeistusta kehitettiin yhdessä henkilöstöjärjestöjen kanssa. Henkilöstöpalvelujen asiakirjoja ja lomakkeita on käännetty ruotsin ja englannin kielelle.

Henkilökunnan tehokas rekrytointi

Henkilöstöpolitiikkaa on suunnattu yliopiston profiilin mukaiseen virkarakenteen ja henkilöstösuunnitelmien kehittämiseen. Valtaosassa virkojen täyttöprosesseissa virantäyttösuunnitelmat on otettu rekrytoinnissa käyttöön professuureja koskevien virantäyttöselosteiden lisäksi.

Henkilötyövuodet

Vuoden 2003 aikana Vaasan yliopiston henkilöstössä ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia. Yliopistossa tehtyjen henkilötyövuosien (htv) määrä kasvoi viime vuoteen nähden 32 htv. Kasvu selittyy pääasiassa ulkopuolisen rahoituksen kasvulla.

Taulukko 8: Henkilötyövuodet budjetti- ja ulkopuolisin varoin.

Vuosi	Budjetti-varoin		Ulkopuolisella rahoituksella		Yhteensä htv
	htv	%	htv	%	
2001	326	86,2	52	13,8	378
2002	329	83,7	64	16,3	393
2003	341	80,4	83	19,6	424

Määräaikaiset virka- ja työsuhteet

Puolet yliopiston palveluksessa olevista on määräaikaisissa virkasuhteissa. Tästä määrästä puolet (vuonna 2003 yhteensä 112) on luonteeltaan määräaikaisia palvelussuhteita kuten viransijaiset, avoimen viran hoitajat, ulkopuolisin varoin perustetut määräaikaiset professuurit, assistentuurit ja yliassistentuurit. Selvitystyö määräaikaisten palvelussuhteiden määrän vähentämiseksi on käynnistetty ja palvelussuhteiden vakinaistamisen mahdollisuus arvioidaan yksiköittäin. Esim. Levón-instituutissa ja oppimiskeskuksessa on tehty päätöksiä tehtävien vakinaistamisesta.

Taulukko 9: Määräaikaiset ja vakinaiset virka- ja työsuhteet.

Vuosi	Vakinaisia		Määräaikaisia		Yhteensä htv
	lkm	%	lkm	%	
2001	154	44,8	190	55,2	344
2002	165	46,3	191	53,7	356

2003 180 45,0 220 55,0 400

Henkilökunnan osaaminen ja suorituskky

Henkilöstöstä yli puolet on suorittanut korkeakoulututkinnon. Tutkijakoulutuksen (lisansiaatin ja tohtorin tutkinnon) suorittaneiden määrä on pysynyt edellisen vuoden tasolla. Koulutustasoindeksiin tällä ei ole vaikutusta.

Taulukko 10: Koulutustasoindeksi.

Vuosi	Tutkija- koulutus		Muu korkeakoulu- tutkinto		Koulutus- Tasoindeksi	n
	lkm	%	lkm	%		
2001	94	27,3	120	34,9	5,7	344
2002	103	28,9	107	30,1	5,6	356
2003	113	28,2	134	33,5	5,6	400

Yliopiston henkilöstön koulutustason pitäminen korkeana ja tehtäviin soveltuvana on yliopistolle tärkeä asia. Henkilöstökoulutuksen määrää kuluvana vuonna on lisätty. Yliopistopedagogiikan kehittäminen on kanavoitu Oppimiskeskuksen kautta osana valtakunnallista virtuaalihanketta.

Ikärakenne ja sukupuolijakauma

Vaasan yliopiston henkilöstön keski-ikä on 41,1 vuotta. Keski-ikä on viimeiset kolme vuotta pysynyt samalla tasolla. Miehet (41,8 v.) ovat edelleen hieman naisia (40,4 v) vanhempia.

Viime vuosina alle 30-vuotiaiden osuus henkilöstöstä on noussut koko ajan. Vuoden 2003 lopussa heitä oli 20,6 % ja yli 45 –vuotiaita oli vuoden 2003 lopussa 40,2 %

Naisten osuus henkilöstöstä on kasvanut hieman kuluneen kolmen vuoden aikana. Kertomusvuoden lopussa naisia oli 56,2 %, kun vuoden 2002 lopussa heitä oli 55,9 %.

Taulukko 11: Ikärakenne 2001 -2003

Vuosi	Miehet	Naiset	Kaikki	Alle 30v %	Yli 45v %
2001	41,6	40,9	41,2	18,1	40,4
2002	41,7	40,6	41,1	19,4	39,3
2003	41,8	40,4	41,1	20,6	40,2

Taulukko 12: Sukupuolijakauma 2001 -2003.

Vuosi	Miehet		Naiset		Yhteensä lkm
	lkm	%	lkm	%	
2001	154	44,8	190	55,2	344

2002	157	44,1	199	55,9	356
2003	175	43,8	225	56,2	400

2.6. Toimintaedellytykset

Tilat

Yliopiston käytössä oleva huoneistoala oli vuoden 2003 lopulla 29.006 m². Yliopisto toimii Vaasassa Palosaaren kampusalueella. Toiminta Seinäjoella siirtyi Teknologiakeskuksen uudisrakennukseen Framiin. Yksittäisiä projektitiloja on myös Kauhajoella.

Yliopiston Fabriikissa sijaitsevilla tiloilla on noin vuosi sitten havaittu sisäilmaongelmia varsin laajalla alueella. Tiloissa on asiantuntijoiden toimesta suoritettu erilaisia mittauksia ja syksystä 2003 lähtien ongelmaan on paneutunut työryhmä, jossa on yliopiston, kiinteistön omistajien, työsuojelupiirin, työterveyden, henkilökunnan ja opiskelijoiden edustus. Osa henkilökuntaa on oireilun vuoksi siirretty toisiin tiloihin, mikä on toiminnassa ikävä häiriötekijä. Siirtoihin liittyvä selvitystyö yhdessä työterveyden ja henkilökunnan kanssa on edelleen meneillään. Sekä henkilökunnan siirroista että tarpeesta tehostaa henkilökunnan terveydentilan seuranta aiheutuu yliopistolle lisämenoja. Tiloissa tehdään laaja saneeraus, joka valmistuu syksyyn 2004 mennessä.

Kirjasto ja oppimiskeskus

Vaasan tiedekirjasto - Tritonia – valmistui vuonna 2001. Kirjasto on yhteinen Åbo Akademin Vaasan yksikön ja Svenska Handelshögskolanin i Vasa kanssa. Toiminnan rahoituksesta vastaavat ko. yksiköt. Eri osapuolten käytäntöjen yhteensovittaminen erityisesti tietoaineiston hankinnassa on ollut kehittämisen kohde ja tavoitteena onkin vähentää sekä poistaa päällekkäisyyksiä ja tehostaa tietoaineiston kartuntaa.

Vaasassa toimii kolmen yliopiston yhteinen oppimiskeskus. Oppimiskeskus on tukenut yliopistojen tieto- ja viestintäteknikan opetuskäyttöä siten, että kaikkiin tiedekuntiin on syntynyt verkkokursseja ja muita tieto- ja viestintäteknikkaa käyttäviä opetuksen kehittämishankkeita. Oppimiskeskuksen eduKLINIKKA on aloittanut toimintansa 6.3.2002 ja se toimii opettajien ja muun henkilökunnan pedagogisena tukena tieto- ja viestintäteknikan opetuskäytön hyödyntämisessä.

Tiedekirjasto ja oppimiskeskus muodostavat yhteisen tulosityksikön, jolla on yhteiset tulosneuvottelut, johtosääntö ja johtokunta.

Atk-laitteet ja -järjestelmät

Yliopiston henkilökunnan ja luokkakäytössä oleva opiskelijoiden laite- ja ohjelmistokanta ovat suhteellisen hyviä, vaikkakin laitteiden ikä joissakin yksiköissä on huolestuttavan korkea.

Yliopisto on sitoutunut lähivuosina uusimaan keskeisiä hallinnon tietojärjestelmiä. Hankkeiden käynnistymiseen ovat osaltaan vaikuttaneet valtion yleiset muutostarpeet kuten esim. kirjanpidon paperittomuuden edistäminen.

Paperittoman kirjanpidon järjestelmä otetaan vaiheittain käyttöön vuoden 2004 aikana. Uusi opiskelijatietojärjestelmä otetaan käyttöön vuonna 2005. Samoin henkilöstöhallinnon järjestelmä, sisältäen myös palkkahallinnon, otetaan käyttöön vuonna 2005. Muutostyöt vaativat erillisrahoitusta usean vuoden ajalle ja ylläpito vaatii oman lisärahoituksensa vuotuisen budjettiin.

Järjestelmien muutokset tarjoavat lisämahdollisuuksia työrutiinien muutoksiin. Esim. paperittoman kirjanpidon toteutuksessa harkitaan uudelleen taloushallinnon työn ketjutuksia. Sekä kirjanpidon että henkilöstöhallinnon järjestelmien muutosten yhteydessä on syytä selvittää työtehtävien mielekkäät suorituspaikat keskittämisen ja hajauttamisen kannalta.

2.7. Yliopiston toiminnan rahoitus

2.7.1. Rakenteellinen kehittäminen

Tavoitteet

Yliopisto suuntaa vuoteen 2002 mennessä vähintään 3 % vuoden 1999 perusvoimavaratasosta uudelleen opetuksen ja tutkimuksen edellytysten parantamiseksi ja painoalojen vahvistamiseksi.

Yliopisto kehittää yhteistyötään Pohjanmaan maakuntien korkeakouluyksiköiden kanssa.

Tulokset

Vuonna 2001 valmistunut tiedekirjasto on Svenska handelshögskolanin, Åbo Akademin ja Vaasan yliopiston yhteinen kirjasto. Samoissa tiloissa toimii myös näiden yliopistojen yhteinen oppimiskeskus.

Vaasan korkeakoulukonsortio on Vaasassa toimivien yliopisto- ja ammattikorkeakouluyksiköiden yhteinen organisaatio, jonka tavoitteena on yhteistyön lisäämisen kautta monipuolistaa toiminnan sisältöä kaikissa yksiköissä. Tällä hetkellä mm. selvitetään kirjastotoiminnan ja kielipalvelun kehittämistä.

Rakenteellisena muutoksena yliopisto on perustanut kielipalvelut –yksikön sekä yhdistänyt täydennyskoulutuskeskuksen ja tutkimuslaitoksen yhdeksi tutkimus- ja koulutuspalveluita tarjoavaksi Levón-instituutiksi. Molempiin järjestelyihin liittyy resurssien uudelleen kohdentamista. Vuodesta 2003 alkaen Svenska handelshögskolanin i Vasa täydennyskoulutustoiminta yhdistettiin Levón-instituutin täydennyskoulutustoimintaan.

Yhteiskuntatieteellisen alan vahvistamiseksi tiedekuntaan siirrettiin aluetiede – oppiaine kauppatieteelliseltä alalta tiedekuntajaon uudelleen organisoinnin yhteydessä. Muutoksen kustannusvaikutus vuositasolla on 186.000 e.

Yliopisto on perusvoimavaroja uudelleen kohdentamalla vahvistanut kauppatieteellistä alaa perustamalla yrittäjyyden ja tilintarkastuksen professuurit sekä yhteiskuntatieteellistä alaa perustamalla sosiaali- ja terveyshallinnon yliopistolehtorin viran. Kustannusvaikutus on n. 170.000 e.

Yliopisto on vuosittain jakanut tutkimuksen painopistealoille tulossopimushankerahoituksen lisäksi erityistä hankerahoitusta n. 150.000 e.

Tietoteollisuusohjelman rahoituksen turvin on laajennettu kauppatieteellisen alan ja teknillisen alan koulutusta. Erityisesti tekniikan koulutus on laajentunut huomattavasti ohjelmaan sisältyvän muuntokoulutuksen myötä.

Rakenteellisena kehittämisenä vuoden 1999 perusrahoitustasosta (13,1 Me/77,9 Mmk) on edellä esitetyn mukaisesti siirretty opetuksen ja tutkimuksen edellytysten parantamiseksi enemmän kuin tavoitteena ollut 3 % (n. 400.000 €/2,4 Mmk).

2.7.2. Toiminnan rahoitus

Tilinpäätösluvut tarkentuvat lopullisessa toimintakertomuksessa, tässä luvussa esitetyt vuoden 2003 luvut ovat osittain arvioita.

Yliopiston toiminta rahoitetaan pääosin valtion budjettivaroin. Vuonna 2003 ulkopuolisen rahoituksen osuus koko rahoituksesta kasvoi ja oli n. 19 % (vuonna 2002 n. 16 %). Ulkopuolisen rahoituksen määrä oli vuonna 2003 n. 4,9 Me (vuonna 2002 3,7 Me). Vuoden 2003 menojen kokonaismäärä oli n. 25,3 Me (ed. vuonna n. 23,5 Me).

Taulukko 13: Rahoituksen kehitys vuosina 2001-2003, yliopiston kokonaismenot, johon sisältyvät myös 3 yliopiston yhteisen tiedekirjaston menot kokonaisuudessaan.

Vuosi	Budjettirahoitus (menot 1000 €)	Ulkopuolinen rahoitus (menot 1000 €)	Ulkopuolisen rahoituksen osuus, %	Rahoitus yhteensä
2001	18 670	3 162	14,5	21 832
2002	19 745	3 771	16,0	23 516
2003	20 541	4 813	19,2	25 354

Vuoden 2003 osalta tilinpäätös osoittaa, että toteutuneista menoista palkkakustannusten osuus on 63,9 % (v. 2002 62,4 %) ja tilavuokrien osuus pysyi lähes ennallaan ja on 13,2 % (v. 2002 13,8 %). Muihin kiinteistö- ja toimintamenoihin käytettävissä oleva osuus laski edelleen ja oli 22,9 % (v. 2001 23,6 %).

Ulkopuolisen rahoituksen määrässä on tapahtunut kasvua vuoteen 2002 verrattuna. Vuonna 2002 käynnistyi EU-rahoitteinen, monivuotinen Equal –hanke, jonka kokonaisbudjetti kolmivuotiskaudelle on n. 2,5 Me. Seinäjoen seudun EPANET-professuurihankkeet Vaasan yliopiston osalta ovat yksi ulkopuolista rahoitusta lisäävä tekijä.

Maksullinen palvelutoiminnan tulokertymä vuonna 2003 on n. 1,5 Me (vuonna 2002 summa oli 1,4 Me). Tulossopimuksen mukainen tuottotavoite, 85.000 e ja 5 % tulosta, saavutettiin. Yhteisrahoitteisen sopimustutkimustoiminnan kokonaistulokertymä on vuonna 2003 n. 2,0 Me (vuonna 2002 kertymä oli n. 1 Me). Julkisoikeudellinen maksullinen palvelutoiminta on pääasiassa avoimen yliopiston kurssitoimintaa. Toiminta rahoitetaan suurelta osin budjettivaroin. Toiminnasta kertyvät kurssimaksutulot olivat edellisen vuoden tasolla. Liiketaloudellisen ja julkisoikeudellisen maksullisen palvelutoiminnan sekä yhteisrahoitteisen sopimustutkimustoiminnan kustannusvastaavuuslaskelmat on esitetty luvussa 6.

Maksullinen palvelutoiminta on pääasiassa täydennyskoulutus- ja tutkimuspalvelutoimintaa ja tapahtuu suurimmalta osaltaan Levón-instituutin toimesta. Instituutin henkilökunnan palkkakulut katetaan pääosin ulkopuolisin varoin eli projektituotoilla. Instituutin tavoitteena on, että vuoden 2005 loppuun mennessä siirrytään tilanteeseen, jossa yliopiston perusrahoitus laitokselle muodostuu johtajan ja tutkimusjohtajan palkoista ja sihteerityöstä. Siirtymävaiheen aikana on se osa esim. erikoistutkijoiden työajasta, joka kohdistuu ulkopuolisen rahoituksen projekteille, kirjattu ko. projektien kuluksi. Tukipalveluiden osalta virkatyön osuus kirjataan ulkopuolisen rahoituksen projekteille sisäisten veloitusperusteiden mukaisesti, samoin tilakustannukset veloitetaan tämän aiheuttamisperiaatteen pohjalta.

Lahjoitus- ja sponsoritulojen käyttö vuonna 2003 oli n. 1 052.000 euroa (vuonna 2002 n. 980.000 euroa). Lahjoitus- ja sponsorituloja kertyi vuonna 2003 yhteensä 1,6 Me. Suurin osa lahjoituksista on kohdennettu tekniikan alan koulutuksen ja tutkimuksen kehittämiseen. Vuonna 2000 perustetun lahjoitusrahaston turvin on voitu rahoittaa Tekniikan tutkimusinstituutin toimintaa, vuonna 2003 yhteensä n. 115.000 e. Rahaston tilinpäätöshetken arvo oli 3.140.247,23 e (vuonna 2002 3.041.800,27 e).

Vuonna 2004 ja 2005 lahjoitus- ja sponsorirahoituksen käytön määrä arvioidaan olevan n. 1.000.000 euroa vuodessa.

Vuoden 2003 toimintamäärärahaa siirtyy vuodelle 2004 2,6 Me siirtomäärärahana (vuonna 2003 2,8 Me), mikä on 14,5 % käytettävissä olleesta vuoden 2003 toimintamäärärahoituksesta. Siirtomääräraha on pienempi kuin vuonna 2002, jolloin prosenttiosuus oli 16 %.

Siirtomäärärahan määrään vaikuttavat monet korvamerkityt hankkeet, joiden toiminta ajoittuu usealle vuodelle. Yliopiston tavoite perusrahoituksen osalta on noin 10 %:n siirtomäärärahaosuus.

2.8. Sisäinen valvonta

Yliopiston hallitus on 8.6.2001 hyväksynyt Vaasan yliopiston sisäisen tarkastuksen ohjesäännön. Kauden 2001-2003 sisäisen tarkastuksen suunnitelman mukaisesti kohteena on ulkopuolinen rahoitus ja ulkopuoliseen rahoitukseen liittyvien toimenpiteiden oikeellisuus. Tarkastuksessa arvioidaan lisäksi yliopiston uusimien ohjeiden toimivuus. Sisäisen tarkastuksen vuodelta 2003 suoritti KPMG Wideri Oy Ab ja tarkastuskohteena olivat ulkopuolisen rahoituksen osalta aluetieteen laitos, kansantaloustieteen laitos, talousoikeuden laitos, Atk-keskus, hallintopalvelut sekä kirjasto.

Tarkastusraportin mukaisesti tarkastuskohteissa syntyneet keskeiset havainnot: Tarkastetuissa kohteissa ei ulkoisen rahoituksen käytön kannalta ole havaintoja puutteista tai virheistä. Vaasan yliopiston sisäisen ohjeistuksen noudattamisessa ei ole ilmennyt olennaisia puutteita. Ohjeiden sisäistämässä on edelleen parantamisen tarvetta.

Tarkastustyön perusteella raportissa esitetään seuraavia kehittämisehdotuksia:

- kirjanpidon raporttioikeuksien laajentaminen ja raporttien hyödyntäminen
- atk-laite- ja käyttäjärekisterien päivittäminen
- yliopiston strategian ja tavoitteiden vieminen laitosten ja yksilöiden tasolle ja
- kehityskeskustelujen toteuttaminen.

Tutkimussopimusohjeet tarkennettiin ja vahvistettiin vuonna 2003. Ohjeistus sisältää kuvauksen tutkimushanketyypeistä, ohjeet projektin hallinointiin sekä sopimusmallit.

Hankintatoiminnan kehittämiseksi yliopisto on laatinut vuoden 2003 aikana sisäisen hankintaohjeistuksen, joka sisältää yksityiskohtaisen menettelytapaohjeistuksen hankintoja suorittaville tahoille. Ohjeistus sisältää ohjeiden lisäksi mallit hankinnassa käytettävistä asiakirjoista.

3. TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMA KAUELLE 2005-2008

Toiminta- ja taloussuunnitelma pohjautuu kauden 2004-2007 toiminta- ja taloussuunnitelmassa esitettyyn kehittämissuunnitelmaan, jonka pohjalta tulossopimus kaudelle 2004-2006 on neuvoteltu opetusministeriön kanssa. Tämän luvun alussa on tiivistettynä kerrottu kuluvalle tulossopimuskaudelle kohdistuvista tarkentamis- ja kehittämistarpeista. Kehittämistarpeet konkretisoituvat talousarviossa ja hankeesityksissä. Muilta osin luvun sisältö vasta pääosiltaan kauden 2004-2007 suunnitelman sisältöä.

3.1. Vaasan yliopiston toiminnan viitekehys

Valtakunnallisesti yliopistolaitokselle asetetut tavoitteet on ilmaistu valtioneuvoston hyväksymässä koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelmassa, jossa korostuu kansainvälistyminen, tutkintojen ja opintojen kehittäminen, aikuiskoulutus ja alueellinen vaikuttavuus. Pääministeri Vanhasen hallituksen politiikkaohjelmat keskittyvät työllisyyteen, yrittäjyyteen, tietoyhteiskunnan kehittämiseen ja kansalaisvaikuttamiseen.

Valtakunnallisellakin tasolla ajankohtainen alueellinen ulottuvuus näyttäytyy Vaasan yliopistolle kohdistuvina vaatimuksina tukea Pohjanmaan maakuntien ja erityisesti Vaasan seudun kehitystä, mikä ilmenee erilaisissa alueen kehitystä kuvaavissa suunnitelmissa. Pohjanmaan maakuntaohjelmassa 2006 keskeinen tavoite on hyvän hallinnon kehittäminen ja aktiivinen osallistuminen. Pohjanmaan maakuntasuunnitelman 2020 yleinen tavoite on taloudellinen kasvu ja hyvinvointi. Ohjelmassa korostuu kansalaisten osallisuus, alueen kilpailukyky ja kestävä kehitys. Aluekehittämissuunnitelmasta 1998-2000+ nousevat esiin alueen monipuolinen rakenne, toimivat kontaktit ja yhteydet, tietoyhteiskunnan kehittäminen, verkostot ja kestävä kehitys. Vaasanseudun aluekeskusohjelma pyrkii vahvistamaan Vaasanseudun asemaa kansainvälisesti suuntautuvana kasvukeskuksena, jossa korkeatasoinen koulutus ja tutkimus sekä energia-, metalli- ja ICT-teollisuus toimivat innovaatiokehityksen moottoreina ja joka tarjoaa vahvalle pk- ja maaseutuyrittäjyydelle virikkeellisen kasvuympäristön. Länsi-Suomen osaamiskeskuksen osaamisalana on energiatekniikka. Vaasan korkeakoulukonsortio pyrkii yhteistyöhön tekniikan, kaupan ja median sekä hyvinvointipalveluiden alueella.

Vaasan yliopiston tutkimuksen ja koulutuksen vahvuuksista erityisesti liiketoimintaan, yrittäjyyteen, julkishallintoon ja energiatuotantoon liittyvä osaaminen tukee edellä mainittujen ohjelmien toteutumista. Yliopiston vaikuttavuusohjelman yksi keskeinen tavoite on tukea alueensa kilpailukykyä ja hyvinvointia. Laaja verkottuminen niin yliopistokeskusten, eri korkeakoulujen kanssa rakennettujen yhteislaitosten kuin yhteiskuntasuhteidenkin luomisen muodossa on todiste yliopiston kyvystä luoda niin aluetta kuin yliopistoa itseään palvelevia toimivia kontakteja. Innovatiivisuus, kansainvälisyys, laaja tietotekniikan kehittämistyö ja hyväksikäyttö sekä kestävä kehityksen edistäminen sisältyvät yliopiston omaan strategiaan ja kansalaisvaikuttaminen on yksi yliopiston tutkimuskohde. Haasteisiin vastaaminen asettaa henkilöstön kehittämiselle suuria paineita ja edellyttää hyvää osaamista.

Yliopiston asema alueensa laajoihin ohjelmiin nähden on kaksitahoinen, toisaalta se osallistuu asiantuntemuksellaan ohjelmien laatimiseen ja tukee niiden toteuttamista ja toisaalta pyrkii hyödyntämään alueelle hankkeiden edistämiseksi saatavaa rahoitusta.

3.2. Yliopistonkeskeiset kehittämisalueet

Tulosopimuskaudella yliopiston keskeiset kehittämisalueet ovat:

- Koulutusalojen kehittäminen
 - Tekniikan alan koulutuksen ja tutkimuksen rahoituksen turvaaminen sekä alueen kehittämistarpeista lähtevä koulutustarjonnan kehittäminen
 - opettajapätevyys osaksi tutkintoa humanistisella alalla
 - yrittäjyyskoulutuksen kehittäminen
 - hallintokorkeakouluhankkeen käynnistäminen sekä tutkintotavoitemäärän tarkistaminen yhteiskuntatieteellisellä alalla
 - viestinnän ja tietotekniikan opetusohjelman kehittäminen
 - vieraskielisten ohjelmien kehittäminen
 - filosofian koulutuksen kehittäminen
 - oikeustieteellisen koulutuksen kehittäminen
 - aikuiskoulutuksen roolin tarkentaminen maisteriohjelmissa
 - tohtorifoorumin kehittäminen
- Vaasan yliopiston yliopistokeskusstrategia Seinäjoella ja Kokkolassa
- Aikuiskoulutusväylän kehittäminen sekä opetustarjonnan laajentaminen Seinäjoen ja Kokkolan yliopistokeskusyhteistyössä
- Oppimiskeskusteknologian kehittäminen yliopistokeskusyhteistyönä
- Alueellisen toiminnan vahvistaminen Vaasan korkeakoulukonsortion puitteissa sekä Pohjanmaan maakuntien alueella
- Yrittäjyyden ja PK-yritysten innovaatiotoiminnan kehittäminen
- Yliopiston tietojärjestelmien kehittäminen
- Tutkintorakenteen uudistaminen ja opetuksen kehittäminen sekä opintojen ohjaus
- Henkilökunnan koulutuksen ja osaamisen kehittäminen

Aikuiskoulutuksen merkitys korostuu niin hallitusohjelmassa kuin Koulutus- ja tutkimus vuosina 2003-2008 –kehittämissuunnitelmassa. Yliopistossa valmistellaan parhaillaan aikuiskoulutuksen strategiaa, jossa keskeinen tavoite on yliopiston profiloituminen aikuisyliopistoksi. Tähän aiotaan päästä mm. seuraavilla keinoilla:

- yliopistokeskukset keskittävät palvelunsa pääasiassa aikuisopiskelijoille
- sisäänottoa kehitetään siten, että aikaisempien opintojen perusteella voi päästä opiskelemaan omilta väyliltään ilman pääsykoetta
- avoimen väylän kehittäminen
- aikuiskoulutukseen profiloivat maisteriohjelmat kaikille aloille
- työelämän tohtoriohjelmien kehittäminen
- aikuiskoulutus perustuu monimuotopedagogiikkaan, jossa virtuaalisten oppimisympäristöjen hyödyntämistä laajennetaan määrätietoisesti

Hallituksen yrittäjyyden politiikkaohjelman yhtenä tavoitteena on yrittäjyyden houkuttelevuuden lisääminen uravaihtoehtona ja pk-yritysten tarpeiden huomioon ottaminen koulutuspolitiikan hankkeissa. Vaasan yliopiston kauppatieteellistä alalla harjoitetaan monipuolista kansallista ja kansainvälistä yritys- ja yrittäjyystutkimusta.

Tutkimustoiminnan tulokset hyödynnetään opetuksessa. Yliopisto kehittää koulutustarjontaansa yrittäjyysteeman ympärillä niin maisterikoulutuksessa kuin täydennyskoulutuksessa.

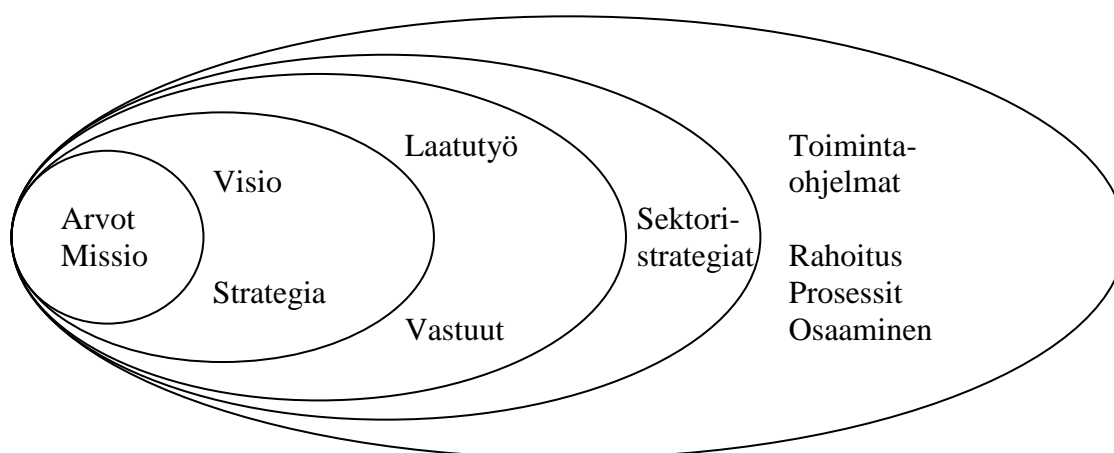
3.3. Yliopiston strategia

Suunnitelma on rakennettu yliopiston tasapainoisen onnistumisen strategian (BSC) pohjalta ja palvelemaan erityisesti yliopiston omaa toiminnan kehittämistä. Yliopiston osastrategioiden sisältämät toimintalinjat samoin kuin yliopiston hallituksen 2002-2004 hallitusohjelman mukaiset päätökset on sisällytetty tähän suunnitelmaan.

Vaasan yliopiston missio

Vaasan yliopisto on korkeatasoista tutkimusta ja koulutusta harjoittava kansainvälisesti arvostettu monialainen tiedeyliopisto, joka tarjoaa innovatiivisen oppimisympäristön ja tukee alueensa, erityisesti Pohjanmaan maakuntien menestystä ja hyvinvointia.

Yliopiston toiminnan suunnittelujärjestelmä:

Suunnittelujärjestelmän eri osioiden tilanne tällä hetkellä on seuraava:

Arvojen määrittely sisältyy vuoden 2002 alussa toimintansa aloittaneen hallituksen hallitusohjelmaan. Hallitus on käynyt asiaa pohjustavan keskustelun. **Missio** korostaa yliopiston tiedeyliopistoluonnetta ja kansainvälisyyttä. Samalla yliopisto osoittaa kantavansa oman vastuunsa ympäristönsä menestyksestä ja kehittymisestä. Yliopisto toimii alueensa ja kansainvälistymisen välisenä linkkinä.

Visio määrittelee kehittämisen suunnan ja se toimii yliopiston eri yksiköiden suunnitelmien perustana. Yliopiston hallitus on laatinut hallitusohjelman toimintakaudelleen ja on nostanut siinä esille konkreettisia tavoitteita. Visioon pohjautuen on hallitus hyväksynyt **tasapainoisen onnistumisen strategian** (BSC) ja

asetetuille tavoitteille seurantamittariston. Strategia antaa raamit yksiköiden ja yliopiston toiminta- ja taloussuunnitelmien laadinnalle ja mittaristoa käytetään yksiköiden tulosneuvotteluissa niiden toimintaa arvioitaessa..

Yliopiston hallitus hyväksyi vuoden 2001 alkupuolella **laatuohjelman**, jossa toimenpiteet laadun varmistamiseksi on vastuutettu yksikkö- ja henkilötasolla. Eri toimintasektoreille on laadittu strategioita sekä yliopiston omasta aloitteesta että opetusministeriön pyytämänä. Keskeisiä **alastrategioita** ovat henkilöstö-, tutkinto-, tietohallinto ja tasa-arvostrategiat. Osa strategioista tulee uusittavaksi lähiaikoina.

Ajankohtaisten asioiden kehittämiseksi laaditaan yksityiskohtaisia toimintaohjelmia, esimerkiksi viestintä- ja kansainvälistymistä koskevat ohjelmat. Yliopisto on uusinnut strategiatyöhön liittyen **voimavarojen** allokointiperiaatteet. Tasapainoisen onnistumisen strategia on nostanut **prosessien** hallinnan ja **osaamisen** kehittämisen keskeisiksi kehittämiskohteiksi. Merkittävä asema yliopiston suunnittelu- järjestelmässä ovat rehtorin ja tiedekuntien sekä muiden yksiköiden väliset tulos- ja palvelusopimukset.

3.3.1. Yliopiston päämäärien saavuttaminen

Yliopiston päämäärien saavuttamista tarkastellaan tieteellisyyden, kansainvälisyyden, innovatiivisuuden ja vaikuttavuuden näkökulmista.

Tavoitteet

Yliopiston tavoitteena on monitieteellisyyden kehittäminen ja se, että tutkijoilla on tunnustettu asema kotimaisessa ja kansainvälisessä tiedeyhteisössä. Yliopiston tutkimusta edistetään tieteenaloja yhdistävillä hankkeilla. Yliopiston tutkimuksessa pyritään saavuttamaan kansainvälinen arvostus ja koulutuksen tulee olla kansainvälisessä vertailussa laadukasta. Yliopiston kansainvälisten suhteiden tulee edistää opetusta, tutkimusta sekä yhteiskunnallista vaikuttavuutta. Yliopisto haluaa olla tunnettu innovatiivisista toimintatavoistaan. Vaikuttavuuden näkökulmasta tavoitteena on, että tiedeyhteisön ja yhteiskunnan välinen vuorovaikutus edistää yliopiston tuloksellisuutta ja että yliopisto on kiinnostava opiskelupaikka. Yliopisto on Pohjanmaan maakuntien tieteen ja opetuksen keskus.

Toimenpiteet

- tutkimusrahoitusta suunnataan yliopiston vahvuusalueille; huippuyksiköiden syntymiselle ja kehittymiselle luodaan edellytyksiä
- tutkimusrahoituksen kohdentamisella tuetaan tieteenaloja ylittävien hankkeiden syntymistä; tutkimuksen tukipalvelut edesauttavat EU-tutkimusohjelmarahoitukseen mukaan pääsemistä; määrärahapäätöksissä otetaan huomioon eri tieteenaloja tukevat hankkeet ja hankkeiden innovatiivisuus
- ollaan aktiivisesti mukana Suomen Akatemian ja muun laadulla kilpaillun rahoituksen projekteissa
- kehitetään yliopistoa monialaisena yliopistona ja monipuolistetaan koulutusta mm. filosofian, opettajankoulutuksen, oikeustieteen sekä kulttuurin ja muotoilun opinnoilla; tekniikan alan koulutuksen ja tutkimuksen vakiintumista

tuetaan; yhteisten koulutusohjelmien syntymistä tuetaan, mm. multimedia- ja teknisen viestinnän ko

- kansainvälistymisstrategian mukaisesti kehitetään kansainvälistä vaihtoa sopimusten ja vieraskielisten opintokokonaisuuksien avulla; osallistutaan monitieteisiin ja kansainvälisiin tutkimusohjelmiin sekä lisätään kansainvälistä julkaisemista
- tiedeyhteisön opettaja- ja tutkijakunta on mukana yhteiskunnan kanssa tapahtuvan vuorovaikutuksen laajentamiseksi; koulutus- ja tutkimusyhteistyö laajenee ja vahvistuu kaksikielisellä Pohjanmaan alueella

Yliopiston vahvuusalueet

Yliopistoa kehitetään talouteen, hallintoon, kieliin ja kulttuuriin sekä tekniikkaan suuntautuvana yliopistona. Tieteenalarakennetta kehitetään tasapainoisesti ja samalla turvataan koulutuksen ja tutkimuksen korkea kansainvälinen taso.

Yliopiston eri alojen vahvuudet nivoutuvat monikielisen ja kansainvälistyvän yritystoiminnan, julkisen hallinnon ja kulttuurin eri osa-alueille. Yliopistossa vallitsee vahva alueellinen sitoutuneisuus. Yliopisto hallitsee innovaatioketjun perustutkimuksesta koulutuksen kautta soveltamiseen ja kehittämistoimintaan.

Humanistinen ala

Humanistinen ala on profiloitunut kieliin, kulttuuriin ja viestintään. Alan painopisteitä ovat ammattikielet, monikielisyys ja kielikylpy, kulttuurien välinen viestintä sekä multimedia- ja tietoverkkopainotteinen viestintä.

Humanistinen tiedekunta vastaa kielikylvyn ja monikielisyyden tutkimuksesta Suomessa. Se vastaa myös kielikylpyopettajien koulutuksesta yhdessä Oulun yliopiston Kajaanin opettajankoulutusyksikön kanssa. Kauden 2004-2006 tulossopimuksessa kielikylpytoiminta on osa yliopiston yhteiskunnallista palvelutehtävää.

Kauppatieteellinen ala

Kauppatieteellinen ala on monialainen ja merkittävä kansallinen ja kansainvälinen kouluttaja. Koulutuksen ytimessä oleva liiketoimintaosaaminen profiloituu mm. laskentatoimeen ja rahoitukseen, yrittäjyyteen ja johtamiseen, kansainväliseen liiketoimintaan ja kulutusmarkkinointiin, laatujohtamiseen, tietojärjestelmiin sekä IT-oikeuteen. Alalta valmistuvat tunnetaan vahvasta tiedeyliopistokoulutuksestaan ja hyvistä kansainvälisistä valmiuksistaan.

Teknillinen ala

Teknillisen alan tehtävänä on luoda yliopistolle omaa valtakunnallisesti näkyvää profiilia ja aikaansaada alueellista, Pohjanmaan maakuntien elinkeinorakenteesta johdettua ja sitä tukevaa vaikuttavuutta tarjoamalla vahvaa, kansainväliset laatuvaatimukset täyttävää teknillistä koulutusta ja opetusta. Teknillinen ala profiloituu tietotekniikan ja sekä sähkö- ja energiatekniikan tutkimukseen ja opetukseen.

Yhteiskuntatieteellinen ala

Hallintotieteiden tiedekunta tuottaa korkealaatuista akateemista tutkimusta ja siihen perustuvaa opetusta yhteiskuntatieteellisellä koulutusosalalla vahvuutena vertaileva hallinnon opetus ja tutkimus. Ala tunnetaan erikoistuneeseen osaamiseen perustuvasta kansainvälisiä vertailuja korostavasta tutkimusotteestaan, innovatiivisista ja opiskelijälähtöisistä oppimismenetelmistään, vahvasta alueellisesta vaikuttavuudestaan sekä akateemisesta yhteisöllisyydestään.

Tutkimus- ja koulutustoiminnan kehittäminen

Vuonna 2002 käynnistyivät yliopistossa suunnittelua, arviointia ja kehittämistä tukevat tutkimus- ja koulutustoimikunnat. Toimikuntien työn taustalla on hallituksen toimintakaudelleen hyväksymä hallitusohjelma.

Tutkimustoiminnan kehittäminen

Tutkimustoimikunnan ensimmäisiä tehtäviä toiminnassaan ovat olleet tutkimuseettisten ohjeiden valmistelu ja ohjeiden vieminen käytäntöön sekä tutkijakoulutusta tukevan yliopiston oman tohtori-foorumin käynnistäminen ja toimintamuotojen luominen. Tohtori-foorumin toiminta käynnistyy vuonna 2004.

Tohtorikoulutuksen monipuolistamiseen ja laajentamiseen liittyvänä kehittämiskohteena on tulossopimuksessa 2004-2006 sovittu tekniikan alan jatkokoulutuksen ja tutkimuksen kehittämishanke, joka toteutetaan yhteistyössä TKK:n ja TTY:n kanssa. **Uutena jatkokoulutushankkeena yliopisto esittää kauppatieteelliselle alalle työelämän tohtoriohjelmia henkilöstöjohtamisen ja johtamisen ammattilaisille.** Hanke-esitys on suunnitelman liitteenä.

Toimintasuunnitelmansa mukaisesti tutkimustoimikunta tulee suunnittelukauden aikana valmistelemaan yliopiston huippuysikköpolitiikan, tutkimusohjelmapolitiikan ja palvelututkimuksen politiikan. Tutkimustoiminnan rahoituksen monipuolistumista ja laajentumista tuetaan olemalla aktiivisesti mukana eri rahoituskanavien tutkimusohjelmissa. Tutkimustoiminnalle luodaan riittävät tukipalvelut. Vaasan yliopistossa tehdystä tutkimuksesta tiedotetaan aktiivisesti niin yliopiston sisällä kuin yliopiston toimintaympäristössä.

Tutkimusstrategia osaksi yliopiston strategista ohjausjärjestelmää

Tutkimustoimikunnan tehtävänä on valmistella yliopiston tutkimusstrategia. Tutkimusstrategian kehittämistyössä ollaan siinä vaiheessa, että strategian rakenteeksi on hahmottunut seuraava sisältö:

- 1) Asemointi. Asemoinnilla tarkoitetaan sitä, missä ”bisneksessä” olemme mukana. Yliopiston kohdalla se tarkoittaa mm. tiede- ja koulutuslavalintaa, alueellista asemoitumista ja opiskelijakentässä profiloitumista (vrt. aikuis- vs. ”normaali” opiskelijat). Tiedekuntien ja laitosten kohdalla asemointi on koulutusala- ja oppiainekohtaista tarkempaa asemoitumista tieteen ja koulutuksen kentillä.
- 2) Strategiset tavoitteet. Näitä on sekä laadullisia että määrällisiä.
- 3) Resurssi-strategia. Tämä strategian osa-alue analysoi, kehittää ja allokoi tavoitteiden saavuttamiseksi tarpeellisia resursseja.

- 4) Strategiaa toteuttavat prosessit. Prosessien sisällyttäminen strategian sisältöön perustuu siihen, että ne ovat linkki resurssien ja strategisten tavoitteiden välillä. Ts. strateginen ohjausjärjestelmä ei tyydy siihen, että annetaan resurssit ja määritellään tavoitteet, vaan strategisen ohjauksen avulla analysoidaan ja otetaan kantaa siihen, millä tavoin toimien resurssit tarkoituksenmukaisimmalla ja tehokkaimmalla tavalla tuottavat tuloksia.
- 5) Toteuttaminen ja seuranta. Seuranta pitäisi kohdistua kaikkiin edellä mainittuihin neljään strategian osa-alueeseen. Tällöin seurannan kannalta olennaiset kysymykset ovat:
 - a. Miten asemointistrategiat ovat toteutuneet?
 - b. Miten asetetut määrälliset ja laadulliset tavoitteet ovat toteutuneet?
 - c. Millä tavoin asetetut resurssitavoitteet ovat toteutuneet?
 - d. Mikä on prosessien tila ja suorituskyky?

Tutkimusstrategian tila ja kehittämistarpeet

Tutkimusstrategia sinänsä on jo olemassa. Sitä ei ole sen nimisenä dokumentoitu, mutta lukuisa joukko yliopiston asiakirjoja sisältää kannanottoja ja linjauksia tähän. Tutkimusstrategian laadinnassa onkin siten kysymys sen kehittämisestä ja dokumentoinnista. Kuluvan vuoden aikana tehdään tehdyn strategian tilaa koskevan analyysin perusteella työtä niin, että tutkimusstrategia hahmottuu kokonaiseksi sen rakenteen mukaan, joka edellä määriteltiin. Kehittämistyössä pääpaino on kahdessa suunnassa. Ensinnäkin on tavoiteltava sitä, että strategian ohjausvoimaa saadaan kehitettyä niin, että sen vaikuttavuus operatiiviseen toimintaan tehostuu. Toiseksi on luotava tarkoituksenmukainen työnjako, yliopisto-, tiedekunta- ja laitostasoille strategian laadinnan osalta. Tämä tarkoittaa sitä, että on päätettävä mitkä asiat ovat yliopistotasolla (rehtori, hallitus, johtoryhmä) määriteltävissä olevia ja mitkä taas sellaisia, joissa tiedekunnilla ja laitoksilla on valinnanvapaus strategisissa linjauksissaan. Tämä tukee myös vaikuttavuuden kehittämistä.

Koulutustoiminnan kehittäminen

Koulutustoimikunnan tehtävänä on tutkintojen, opetuksen ja opinto-ohjauksen kehittäminen sekä näihin liittyvien selvitysten valmistelu. Toimikunnalle kuuluu myös virtuaaliyliopiston strateginen kehittäminen ja hallituksen tai rehtorin sille erikseen antamat tehtävät. Toimikunnan tehtävänä on olla kaksipuolaisen tutkintorakenteen käyttöönottoprojektin ohjausryhmänä.

Kaksipuolaiseen tutkintorakenteeseen siirtymisen tukemiseksi toimikunta on käynnistänyt WWW-Waasa –nimisen tutkintorakenneprojektin, jonka jatkaminen kaudella 2004-2006 on turvattu tulossopimuksessa osoitetulla rahoituksella.

Lisäksi yliopisto on mukana opintojen kehittämiseen liittyvässä viiden yliopistojen yhteishankkeessa (Verkosto-Vatti-hanke), jossa tavoitteena on madaltaa uusien opiskelijoiden opintojen aloituskynnystä akateemisiin ja tietoverkkopohjaisiin opintoihin. Hankkeen koordinaattori on Oulun yliopisto.

Virtuaaliyliopistotoiminnan kehittämisessä yliopiston tavoitteena on laajentaa opetustarjontaa, monimuotoistaa ja joustavoittaa opetusta ja opiskelua sekä edistää opintojen ja tutkintojen kansainvälisyyttä. Virtuaaliopetuksen kehittämisellä tuetaan

myös yliopiston alueellista toimintaa luomalla joustavia mahdollisuuksia suorittaa sekä tutkintoihin kuuluvia että avoimen yliopiston opintoja Pohjanmaan maakunnissa.

Oppimiskeskus tarjoaa opettajille Learning in Networks –opintokokonaisuuden, joka sisältää myös yliopistopedagogiikan perusteita. Yliopiston opettajat osallistuvat myös SVT:n tieto- ja viestintätekniikan opetuskäytön koulutukseen (ope.fi).

Yliopiston tieto- ja viestintätekniikan opetuskäytön strategian toimenpideohjelman tavoitteena on yhdessä yliopiston tietohallintostrategian ja tutkintojen kehittämisstrategian kanssa tukea tutkintojen, opetuksen ja opiskelun sekä näiden tukitoimintojen kehittämistä tieto- ja viestintätekniikkaa hyödyntämällä. Suunnitelman liitteenä on raportti virtuaaliyliopistotoiminnasta. **Yliopisto esittää, että virtuaaliyliopistotoimintaa ja siihen liittyvää oppimiskeskustoimintaa rahoitetaan edelleen vuonna 2005.** Hanke-esitykset ovat liitteenä luvussa 5.

Kansainvälistyminen

Kansainvälistymisen tavoitteena on tuoda koulutukseen ja tutkimukseen uusia näkökulmia ja vuorovaikutusta ja siten tukea korkealaatuisen koulutuksen ja tutkimuksen kehittämistä sekä parantaa opiskelijoiden valmiuksia tulevaisuuden työtehtävissä.

Yliopiston kansainvälistymisstrategia palvelee osaltaan Vaasan yliopiston vision toteuttamista. Vision mukaan Vaasan yliopisto on kansainväliset vaatimukset täyttävä tiedeyliopisto, jossa tutkintonsa suorittaneet tunnetaan vahvasta tiedeyliopistokoulutuksestaan ja hyvistä kansainvälisistä valmiuksistaan.

Yliopisto pyrkii tutkimuksessa kansainvälisesti korkeaan tasoon kaikilla yliopistossa edustettuina olevilla tieteenaloilla. Tieteellistä lisäarvoa tavoitellaan monitieteisistä, kansainvälisesti suuntautuneista tutkimusohjelmista.

Yliopiston kansainvälinen opiskelijavaihto on kehittynyt viime vuosina positiivisesti. **Ulkomaalaisten opiskelijoiden määrän kasvattamiseksi yliopisto on monipuolistanut vieraskielisen opetuksen tarjontaa. Vuoden 2004 talousarvioon sisältyy hankerahoitusta kv-ohjelmien kehittämiseen. Ohjelmien jatkumiseksi suunnitelmassa on esitetty ulkomaalaisille ja vieraskielisille suunnattujen maisteriohjelmien kehittämistä seuraavasti:**

- 1) kauppa-tieteelliselle alalle kansainvälisen yritystoiminnan ib –maisteriohjelmahanke;
- 2) poikkitieteellisinä hankkeina financial engineering –maisteriohjelma-hanke;
- 3) kansainvälinen TOM –maisteriohjelmahanke tuotantotalouden alalla;
- 4) Joint Degree in Engineering in the Kvarken region ja
- 5) Monitieteellinen Intercultural Studies –ohjelma.

Hankkeiden tarkemmat suunnitelmat ovat liitteinä luvussa 5.

Henkilöstön kansainvälistymistä pyritään strategian mukaisesti edistämään lisäämällä vieraiden kielten ja kulttuurien tuntemusta sekä ammatillista osaamista. Henkilöstöä

kannustetaan osallistumaan kansainvälisten järjestöjen ja ohjelmien kautta ulkomaiseen vaihtoon ja koulutustoimintaan.

Toiminnan monipuolistaminen ja laajentaminen

Yliopistoa kehitetään monialaisena yliopistona ja koulutusta monipuolistetaan mm. filosofian, opettajankoulutuksen, oikeustieteen sekä kulttuurin ja muotoilun opinnoilla sekä yhteiskuntatieteellisen alan profiloitumistavoitteisiin liittyvillä maisteriohjelmilla. Tekniikan alan koulutuksen ja tutkimuksen vakiintumista tuetaan ja poikkitieteellisten koulutusohjelmien syntymistä tuetaan.

Koulutusrakenteita ja –sisältöjä monipuolistetaan ja vahvistetaan Bolognan mallin mukaisesti. Yliopiston eri alojen tutkintorakennekehittämissä on käynnistynyt. Vaasan korkeakoulukonsortion puitteissa selvitetään mahdollisuuksia rakentaa väylää ammattikorkeakouluopinnoista yliopisto-opintoihin. Oppimiskeskus, vaasalainen virtuaaliyliopiston kehittämiskeskus, tarjoaa ja kehittää uudenlaisia opiskelu- ja opetustapoja yhä enemmän monimuotoistuvalla opiskelija-ainekselle.

Yliopiston tekniikan alan koulutus ja tutkimus vakinaistuu suunnittelukaudella tutkinnonanto-oikeuden myötä. Toiminnan rahoitus ei vielä suunnittelukaudella ole täysimittaista yliopistolaitoksen rahoituksessa sovellettavan laskentamallin takia, sillä di-tutkintojen toteuma kohdistuu ko. aikana aiemman yhteistyösopimuksen mukaisesti Teknilliselle korkeakoululle. Vaasan yliopistolle huomioitavat tutkinnot vaikuttavat vasta vuoden 2006 budjetissa, jolloin vuonna 2004 valmistuneet (ensimmäiset mahdolliset omat di-tutkinnot) otetaan huomioon. Toiminnan rahoituksen turvaaminen tulee sopimuskaudella turvata muilla järjestelyillä. **Yliopisto esittää talousarvioon rahoitusvajeen korjaamista. Lisäksi tekniikan alalle esitetään muuntokoulutuksen vakiinnuttamista sekä infrastruktuurirahoitusta. Maisteriohjelmat palvelevat paikallista teollisuusyhteistyötä sekä ammattikorkeakoulu yhteistyötä. Infrastruktuurirahoituksella ajanmukaistetaan ja laajennetaan laboratorioden laitekantaa, mm. tietotekniikan laboratorioden osalta.**

Poikkitieteellisenä koulutushankkeena tekniikan ja viestintätieteiden (humanistinen ala) kesken yliopisto on vakiinnuttanut vuodesta 2004 alkaen aiemmin tilapäisrahoituksella perustetun Multimedia- ja teknisen viestinnän koulutusohjelma – hankkeen. Koulutusohjelma yhdistää humanistisen ja tietoteknisen tutkimuksen ja opetuksen.

Kauden 2004-2006 tulossopimuksen kautta voidaan kehittää yhteiskuntatieteellisen alaa perustamalla hallintokorkeakoulu-maisteriohjelma. Ohjelma yhdistää alalla kehitettävät maisteriohjelmat ongelmalähtöisiksi ja monitieteisiksi koulutusohjelmiksi Vaasan yliopiston ja yhteiskuntatieteellisen alan profiloitumistavoitteiden mukaisesti. **Yhteiskuntatieteellisen alan kehittäminen ja monipuolistaminen edellyttävät tutkintotavoitteen tarkistamista ylöspäin. Alan tutkintototeuma on jo nyt reilusti yli tavoitteen.**

Yliopisto on tarjonnut opiskelijoilleen aineenopettajan tutkintoon liittyviä opintoja sivuaineopintoihin varatun erillisrahoituksen puitteissa yhteistyöyliopistoissa.

Koulutus on kysyttyä erityisesti humanistisessa tiedekunnassa. **Humanistista alaa tulee kehittää siten, että opettajapätevyyden hankkiminen voidaan sisällyttää osaksi tutkintoa.**

Yliopisto on käynnistänyt **filosofian opetuksen** yhteistyössä Helsingin yliopiston käytännöllisen filosofian laitoksen kanssa erillisrahoituksen turvin. Yliopiston tavoitteena on laajentaa opetustarjontaa 25 opintoviikon laajuiseksi, jolloin se palvelisi Vaasan yliopiston kokonaisuutta sekä perustutkinto-opintojen ja jatkotutkintojen suorittamista erityisesti sivuainemahdollisuuksien ja Tohtorifoorumin toiminnan kautta.

Yliopisto on pääasiassa ulkopuolisen rahoituksen turvin käynnistänyt kulttuurin ja muotoilun opintoihin liittyvät kurssit. Opintojen kehittämistä jatketaan suunnittelukaudella.

Oikeustieteellisen koulutuksen tulevaisuutta Vaasassa on selvitetty työryhmätyönä ja muistiassa on esitetty ratkaisuvaihtoehtoja koulutuksen jatkamisen turvaamiseksi. Vaasan yliopisto haluaa olla etsimässä ratkaisua, jolla oikeustieteellisen koulutuksen asemaa Vaasassa ja koko Länsi-Suomessa lujitetaan. Tuomarikoulutuksen kehittämisessä Vaasan yliopisto on ilmaissut kantansa osallistumisesta tuomarikoulutuksen teoriajaksojen tuottamiseen.

Yliopiston alueellinen toiminta

Vision mukaisesti yliopisto on Pohjanmaan maakuntien yliopistona aktiivinen toimija alueen opetus- ja tutkimustoiminnan kehittämisessä. Yliopisto tekee aktiivisesti yhteistyötä Vaasanseudun ja Pohjanmaan maakuntien elinkeinoelämän, julkisyhteisöjen ja kulttuurielämän kanssa.

Vaasan yliopiston näkökulmasta yhteiskunnallisen palvelutehtävän hoitaminen on suunniteltu seuraavasti:

- Vaasan korkeakoulukonsortion jäsenkorkeakoulujen kanssa tapahtuva yhteistoiminta ja siihen liittyvä alueellinen yhteistoiminta; yhteistoiminnalla haetaan laajempaa korkeakoulujen vaikuttavuutta myös yhteiskunnallisen tehtävän näkökulmasta
- Vaasan yliopiston Seinäjoella tapahtuva toiminta käsittää yliopiston palvelututkimusyksikön toiminnan sekä eri yliopistojen ja Etelä-Pohjanmaan korkeakouluyhdistyksen kanssa yhteistyössä toteutettujen EPANET-tutkimusprofessoritoiminnan; Seinäjoelta toiminta on laajentunut koko Etelä-Pohjanmaan alueelle, Suupohjan alueelle ja Kauhajoelle
- Vaasan yliopiston Kokkolassa tapahtuva toiminta, josta osa tapahtuu toisaalta Jyväskylän ja Vaasan yliopistojen tekemän yhteistyösopimuksen ja osa Jyväskylän, Oulun ja Vaasan yliopistojen kesken tekemän yhteistyösopimuksen puitteissa; Kokkolassa tapahtuva toiminta suuntautuu koko Keski-Pohjanmaan alueelle
- Vaasan yliopiston yksin harjoittama aluetoiminta kolmen Pohjanmaan alueella; tämä toiminta perustuu yliopiston erityisosaamisalueisiin
- Vaasan korkeakoulukonsortion puitteissa yliopisto toimii myös Suomen ruotsinkielisillä kielialueilla

- Vaasan yliopiston valtakunnallinen vastuu monikielisyyden koulutuksessa ja tutkimuksessa

Yliopistolla on toimivaa yhteistyötä alueella olevien yliopisto- ja ammattikorkeakouluyksiköiden kanssa. Konkreettisia yhteistyömuotoja ovat tekniikan alan laboratorioden kehittäminen yhdessä ammattikorkeakoulujen kanssa sekä tiedekirjasto Tritonian ja Oppimiskeskuksen toimintamallit, joissa yhteistyökumppaneina ovat Svenska handelshögskolan i Vasa ja Åbo Akademi i Vasa. Täydennyskoulutusyhteistyö Svenska handelshögskolanin i Vasa kanssa on aloitettu yhteisen erillislaitoksen kautta.

Vaasan korkeakoulukonsortiossa on mukana seitsemän yliopisto- ja korkeakouluyksikköä. Kauden 2004-2006 tulossopimuksessa toiminnan vakiinnuttamiselle on osoitettu rahoitusta yhteiskunnallisen palvelutehtävän kautta.

Vaasan yliopiston **Seinäjoen yksikön** toiminta painottuu käyttäjälähtöiseen informaatioteknologian kehittämiseen, pk-yritysten markkinoinnin kehittämiseen, alueellisen toimintaympäristön kehitystyöhön sekä aikuiskoulutuksen kehittämiseen. Tärkeimmät toimintaa tukevat organisaatiot ovat Vaasan yliopiston ainelaitokset, **EPANET-professorit** sekä muut Seinäjoella toimivat korkeakouluyksiköt. Vaasan yliopisto edistää alueella tutkimustoiminnan kehittämistä, maisteriohjelmatoimintaa sekä yhteistyöverkoston kehittämistä yliopistokeskustoiminnan puitteissa.

Kokkolassa on aloitettu Vaasan yliopiston omana avoimena yliopisto-opetuksena väylään johtava kauppatieteen koulutus. Chydenius-Instituutti järjestää Vaasassa opettajien pedagogisia opintoja. CI:n toimintaa kehitetään yliopistokeskusosapuolten kanssa yhteistyössä. Vaasan yliopiston rooli yhteistoiminnassa painottuu kauppatieteellisen koulutuksen kehittämiseen.

Vaasan yliopisto järjestää **Kauhajoella** yhteistyössä alueen oppilaitosten ja yritysten kanssa tutkintotavoitteista koulutusta. Tarkoituksena on luoda avoimen yliopiston väylä ja MBA-ohjelma. EPANET-professoreihin kuuluvan tuotantotalouden, erityisalana logistisen järjestelmät, professorin toiminta-alue Seinäjoen lisäksi on Kauhajoki.

Alueellisen toiminnan ohella kielikylpytoiminnasta on kehittynyt yliopistolle valtakunnallinen tehtävä. Kielikylpy- ja monikielisyyskeskus on kansainväliseen yhteistyöhön perustuva pitkälle kehittynyt tutkimus- ja koulutustuote, jota hyödynnetään laajasti maassamme. Sen merkitys on tunnustettu, eikä sen kehittämistä voida pitää enää yksinomaan Vaasan yliopiston tehtävänä. Suomalaiset koulut odottavat sekä suoraan kielikylpyopettajia että metodin omaksumista opettajien käyttöön. Suomessa ei ole toista yliopistoa, jossa vastaavaa, vahvasti tutkimukseen perustuvaa käytännön koulutyöhön johtavaa koulutusta voitaisiin kehittää. Kielikylpytutkimus ja -opetus on osa monikielisen, -kulttuurisen ja -arvoisen Euroopan luomista, jonka toiminnan säilymisestä ja kehittämisestä tulisi olla vastuuta myös kansallisella tasolla.

3.3.2. Prosessien tuottamat tulokset

Prosessien tuottamia tuloksia tarkastellaan tuotoksen määrän ja laadun näkökulmista.

Tavoitteet

Yliopiston tavoitteena on, että sovitut tavoitteet saavutetaan ja että korkeatasoisten julkaisujen määrä kaikilla tieteenaloilla on kilpailukykyinen. Sisäisten palveluiden määrän ja laadun tulee tukea yliopiston perustehtävien toteuttamista. Tuotoksen laadun näkökulmasta tavoitteena on, että tutkintonsa suorittaneet sijoittuvat hyvin työelämään ja heillä on hyvät valmiudet jatko-opintoihin. Yliopisto pyrkii siihen, että sen tulokset kestävät vertailun vastaavien yliopistojen tulosten kanssa.

Toimenpiteet

- opetusministeriön kanssa sekä yliopiston sisäisissä tulosneuvotteluissa sovitut määrälliset ja laadulliset tavoitteet
- hallituksen päättämät määrälliset tavoitteet
- valtakunnallisiin tutkijankoulutusohjelmiin osallistuminen
- muut määrälliset tavoitteet mukaan lukien erilliset yksiköt; mm. sijoittuminen työelämään, täydennyskoulutuksen laajuus
- suunnitelmakauden lopulla uudistetaan vaikuttavuuskysely ja analysoidaan sen tulokset

Määrälliset tavoitteet:

Tulossopimuksessa kaudelle 2004-2006 on sovittu seuraavat määrälliset tavoitteet:

- maisteritutkintotavoitteet yhteensä 400 tutkintoa jakaantuen seuraavasti: humanistinen ala 80, kauppätieteellinen ala 240, teknillistieteellinen ala 40 ja yhteiskuntatieteellinen ala 40 tutkintoa
- tohtoritutkintotavoitteet yhteensä 18 tutkintoa jakaantuen seuraavasti: humanistinen ala 4, kauppätieteellinen ala 11, teknillistieteellinen ala 1 ja yhteiskuntatieteellinen ala 2 tutkintoa
- uusien opiskelijoiden tavoite 675 opiskelijaa
- avoimen yliopiston kokovuotiset laskennalliset opiskelijapaikat 650
- avoimen yliopisto-opetuksen kautta hyväksytyt 40 opiskelijaa
- kansainväliseen opiskelijavaihtoon osallistuvien perusopiskelijoiden määrä 160 opiskelijaa

Alojen kehittämiseksi yliopisto tulee esittämään tavoitteen tarkistamista sekä teknistieteelliselle alalle ns. muutokoulutuksen kautta sekä yhteiskuntatieteelliselle alalle peruskoulutuksen kautta.

Tutkijankoulutus

Yliopiston kaikilla koulutusaloilla on toimiva tutkijakoulutusjärjestelmä. Yliopisto on mukana valtakunnallisissa tutkijakouluissa. Yliopisto voi myös ottaa

koordinointivastuun tutkijakoulussa. Yliopiston oma tohtorifoorum-toiminta tukee jatkokoulutuksessa olevia opiskelijoita.

Yliopiston sisäiset tulos- ja palvelusopimukset

Yliopiston johto käy vuosittain syksyllä tulosneuvottelut tiedekuntien ja erillislaitosten sekä hallintopalveluiden kanssa. Neuvotteluissa sovitaan tehtävät, tavoitteet ja rahoitus. Lisäksi toiminnan kehittämiseen ja seurantaan liittyen yliopiston johto käy keväisin erilliset ns. palauteneuvottelut yksiköittäin.

Yliopiston vaikuttavuus

Yliopisto kehittää osana normaalia kehittämistoimintaa järjestelmällistä arviointi- ja laatutyötä, jonka perustana ovat yliopiston visio ja sen toteuttamista tukevat strategiat. Vaikuttavuuskysely toteutetaan suunnittelukaudella ja analysoinnin tulokset otetaan huomioon toiminnan kehittämisessä.

3.3.3. Prosessien toteuttaminen

Prosessien tuottamia tuloksia tarkastellaan sekä määrän että laadun näkökulmista.

Tavoitteet

Yliopiston tavoitteet prosessien laadun suhteen toteutuvat silloin, kun yliopiston kaikilla yksiköillä on toimivat kansainväliset yhteydet, yliopiston tutkijakoulutus on hyvin organisoitu ja koulutusohjelmat ovat korkeatasoisia, relevantteja ja hyvin resursoitu. Yliopistolla tulee olla päämäärien toteutumista edesauttava opintojen ohjausjärjestelmä ja prosessien tulee tukea innovaatioiden syntymistä. Tavoitteisiin pyritään määrittelemällä yliopiston sisäiset prosessit ja niiden omistajuus. Verkosto- ja sidosryhmäyhteistyön tulee edistää yliopiston tavoitteita. Toimiva ja ajantasainen laadunvarmistusjärjestelmä tukee niin yliopiston kuin yksittäisen yksikönkin tavoitteiden saavuttamista. Prosessien tehokkuuteen pyritään tuntemalla niiden kustannusrakenne ja toteuttamalla prosessit kustannustehokkaasti. Prosessien tehokkuuden osoituksena on tutkintojen suorittaminen tavoiteajassa.

Toimenpiteet

- suunnitelmakaudella määritellään yliopiston prosessit; arvioidaan laatuohjelman toteutuminen ja täydennetään sitä prosessien määrittelyillä
- selvitetään mahdollisuudet tarkastella tutkintojen tuottamista matriisirakenteen pohjalta koulutusohjelmavastuiden kautta monitieteellisyyden kehittämiseksi
- tutkimustoimikunnan työ ja tohtori-foorumin perustaminen tukevat jatkokoulutusprosessia
- kaksiportaisen perustutkintorakenteen toimeenpanoa varten käynnistetään projekti, jolla tuetaan tutkintojen tavoitteiden ja ydinsisältöjen määrittelyä ja poikkitieteellisten ohjelmien syntymistä
- luodaan kansainvälisyyttä edistäviä opetussisältöjä ja tutkintorakenteen kehittämisessä otetaan huomioon kansainvälinen opiskelijaliikkuvuus

(vieraskieliset maisteriohjelmat, Curriculum Development- ja Joint Degree – yhteistyö)

- henkilökunnan kansainvälistymisprosessit kansainvälistysstrategian mukaisesti
- tekniikan alan koulutuksen vakiinnuttaminen
- opintojen ohjausprosessien kehittäminen; siihen liittyviin valtakunnallisiin hankkeisiin osallistuminen
- kehitetään uusia opetusmenetelmänovaatioita aikaisempien simulointien ja verkko-oppimisen rinnalle
- aikuiskoulutusprosessit; Levón-instituutin toimintaa aikuiskoulutushankkeissa laajennetaan mm. yhteistyöllä Svenska handelshögskolanin Vaasan yksikön kanssa
- aluetoimintaan liittyvät prosessit ja Vaasan korkeakoulukonsortion työ
- arvioidaan yliopiston partnerisuhteet ja kehitetään verkostoyhteistyötä; virtuaaliyliopistotoiminnan kehittäminen
- toteutetaan vaikuttavuusstrategiaan sisältyvät prosessiluonteiset toimenpiteet

Yliopiston strategiatyö on nostanut selvästi esiin sen, että yliopistotyyppisessä hajanaisessa organisaatiossa toimintaprosessit tulee ottaa nykyistä tehokkaammin haltuun. Tämä merkitsee esimerkiksi tutkintojen suorittamisessa nykyistä syvempää opiskeluprosessin tarkastelua opetusprosessin asemesta. Tähän kokonaisuuteen liittyy opintojen ohjauksen problematiikka. Tukipalveluissa joudutaan taas arvioimaan uudelleen hajautettujen prosessien, esimerkiksi talous- ja henkilöstöasioihin liittyvien prosessien toimivuus.

Strategiatyön yhteydessä on niin ikään todettu, että prosessien omistajuus ei yliopistotyyppisessä organisaatiossa ole aina selvä, tämä koskee niin pääprosesseja opetusta ja tutkimusta kuin tukiprosessejakin. Esillä on ollut esimerkiksi tarve määrittellä tutkintojen tuottamista matriisirakenteena ja koulutusohjelmavastuiden määrittelyä. Tämänkaltaisessa tarkastelussa yksittäisen oppiaineen näkökulmasta lähtevän tarkastelun asemesta päästään nykyistä paremmin käsiksi myös poikkitieteellisyyttä koskeviin kysymyksiin.

Tutkimustoimikunta on ottanut erääksi tavoitteekseen yliopiston tohtorifoorumin perustamisen. Sen avulla pyritään tukemaan laitosten vastuulla olevaa jatkokoulutusta. Kehittämisen pohjaksi on tehty laaja ohjaavien professoreiden ja jatkokoulutukseen osallistuvien näkemyksiä koskeva selvitys.

3.3.4. Yliopiston osaaminen ja suorituskyky

Opiskelijoiden osaaminen ja suorituskyky

Opiskelijoiden osaamisen ja suorituskyvyn kriittisiä tekijöitä ovat motivaatio, kyvykkyys ja elämäntilanne.

Opiskelijoiden hyvän motivaation saavuttamiseksi tavoitteena on, että jokaisella opiskelijalla on henkilökohtainen opintosuunnitelma. Tavoitteena on, että opiskelija hallitsee relevantit oppimismenetelmät ja on itsenäinen oppija. Elämäntilanteen näkökulmasta tavoitellaan opiskelijoiden hyvää sitoutumista yliopistoon.

Toimenpiteet

- henkilökohtaisten opintosuunnitelmien kehittämisessä hyödynnetään yliopistoverkostoissa tehtävää yhteistyötä ja Suomen virtuaaliyliopistossa kehitettäviä ohjauksen (verkko)työvälineitä
- alkuohjauksen ja tuutoroinnin jälkeistä opinto-ohjausta laajennetaan opettajatuutorointiin
- esim. KEHRÄ-projektissa luodaan opiskelijan tuki- ja neuvontaverkosto, joka pyrkii edistämään opiskelijan kokonaishyvinvointia
- otetaan käyttöön opiskelijalähtöisiä opetus- ja opiskelumuotoja ja kehitetään oppimiskeskuksen toimintaa yliopiston strategioiden mukaisesti (opetuksen laatuohjelma, perustutkintojen kehittämisstrategia, tieto- ja viestintätekniiikan opetuskäytön strategia)
- tuetaan kansainvälistä opiskelijavaihtoa ja harjoittelua
- kannustetaan opiskelijoiden osallistumista yliopiston kehittämiseen ja tehostetaan opiskelijapalautteen hyödyntämistä opetuksen kehittämisessä

Henkilökunnan osaaminen ja suorituskyky

Henkilökunnan osaamisen ja suorituskyvyn kriittisiä tekijöitä ovat motivaatio, pätevyys, oppiminen/kehittyminen, innovatiivisuus ja elämäntilanne.

Henkilökunnan motivoimiseksi tavoitteena on henkilökunnan ja johtajien toimiva vuorovaikutus. Yliopiston tulee olla kaikkien henkilöstöryhmien ja opiskelijoiden tasa-arvoinen yhteisö. Yliopiston tavoitteena on saada pätevää henkilökuntaa, jonka koulutustaso on korkea ja tehtäviin soveltuva. Henkilökunnan portfoliomenettelyä hyödynnetään rekrytoinnissa ja osaaminen otetaan huomioon työtehtävistä sovittaessa. Yliopisto pyrkii siihen, että kehittyminen ja oppiminen ilmenevät innovaatioina henkilökunnan työssä. Tavoitteena on, että henkilökunta viihtyy ja voi hyvin.

Toimenpiteet

- työhyvinvointiin liittyvät toimenpiteet vakiinnutetaan osaksi johtamista ja työn organisointia
- suunnitelmakautena tehdään osaamiskartoitus ja suunnitelma osaamisen kehittämiseksi, ml. eläkkeelle siirtyvien osaamisen siirto
- yliopiston kehittäminen työyhteisönä ja henkilökunnan hyvinvoinnin kehittäminen; hyvinvointisuunnitelma; Kaiku-hanke tukee suunnitelmallisesti työhyvinvointiin liittyvien arvojen, asenteiden sekä toimintojen sisäistämistä
- henkilöstöstrategian toimenpiteet; virkarakenteen kehittäminen ja palkkauudistus
- henkilöstön kehittäminen; koulutus, työkierto, osaamisportfoliot jne.
- kansainvälisen toimintaympäristön vaatimat edellytykset koko henkilökunnalta
- tasa-arvotyötä edistetään ao. toimikunnan johdolla
- kehityskeskustelujen käyttöönottoa vahvistetaan
- palkkauudistustyön käynnistäminen ja kokonaistyöaikasuunnitelmien hyödyntäminen

Toimintaedellytysten hallinta

Toimintaedellytysten hallintaa tarkastellaan tarkoituksenmukaisuuden ja käyttöasteen näkökulmista.

Tavoitteena on, että yliopistolla on hyvä opetusta ja tutkimusta edistävä teknologia ja tietovaranto ja että tietohallinto tukee yliopiston toimintoja. Toimintaedellytyksistä vastaavan palveluorganisaation tulee olla toimiva ja henkilökunnan osaamisen korkeatasoista. Yliopisto pyrkii siihen, että sen tiloihin on ”kynnyksetön” pääsy. Ongelmat hoidetaan välittömästi. Tavoitteena on, että tilat ja laitteet ovat tarkoituksenmukaiset ja niiden käyttöaste on korkea.

Toimenpiteet

- kirjaston ja atk-keskuksen toiminnan kehittäminen; tietohallinnon kehittämisohjelman uudistaminen
- tekniikan koulutuksen vakiintumiseen liittyen tekniikan alan laboratorioiden kehittäminen
- oppimiskeskuksen toiminnan kehittäminen
- tutkimuksen tukipalvelujen kehittäminen; tutkimusasiamiestoiminnan vakiinnuttaminen
- sopimuksia ja normeja pidetään ajan tasalla perustoimintojen tukemiseksi
- tietotekninen infrastruktuuri
- yliopiston tietojärjestelmien kehittäminen ja ylläpito: tutkimustietokanta, opintojärjestelmät, henkilöstö- ja talousjärjestelmät
- opiskelijoiden, erityisesti kansainvälisten opiskelijoiden tukipalvelujen, kehittäminen

3.3.5. Toimintaedellytysten varmistaminen

Opiskelijoiden tehokas rekrytointi

Opiskelijoiden tehokasta rekrytointia tarkastellaan panostuksen, hakijoiden ja valinnan näkökulmista.

Tavoitteena on, että yliopiston näkyvyys niin lähimarkkinoilla kuin kauempanakin kasvaa nykyisestään. Hakijoiden määrässä ja tasossa tavoitellaan kilpailukykyisyyttä kaikilla aloilla. Yliopiston tulee olla kansainvälisesti kiinnostava. Kustannusten tulee olla kohtuulliset suhteessa valittavien määrään. Tavoitteena on selkeä, oikeudenmukainen ja tasa-arvoinen rekrytointipolitiikka.

Toimenpiteet

- jatketaan imagotyötä konsortion yhteistyönä ja tehostetaan markkinointia kaupungin ja teollisuuden yhteistyönä
- valintaprosesseja arvioidaan ja kehitetään; käytetään suoravalintaa; tekniikan alalla liitytään mukaan valtakunnalliseen valintayhteistyöhön
- valinta eri kategorioista; avoin väylä, maisteriohjelmat, muuntokoulutus
- kehitetään yhteistyötä ammattikorkeakoulujen kanssa

Henkilökunnan tehokas rekrytointi

Henkilökunnan tehokasta rekrytointia tarkastellaan panostuksen, hakijoiden ja valinnan näkökulmista.

Yliopiston rekrytointi on aktiivista, tehokasta ja tasa-arvoista. Tavoitteena on, että yliopiston henkilöstöpolitiikka tukee asiantuntevan ja yliopiston päämääriin pyrkivän henkilökunnan rekrytoimista.

Toimenpiteet

- henkilöstöstrategian mukaiset toimenpiteet
- virantäyttöselosteen ja -suunnitelman kehittäminen ja sen käyttö kaikkien virkojen täytössä
- erityisalueena uuden teknillisten tiedekunnan henkilöstön rekrytointi
- ikääntymisen aiheuttamat toimenpiteet rekrytoinnissa

Toimintaedellytysten tehokas luominen

Toimintaedellytysten tehokasta luomista tarkastellaan rakenteen ja kokonaistaloudellisuuden näkökulmista.

Toimintaedellytysten rakenteen kehittämisessä otetaan huomioon yliopiston tehtävien kehittyminen ja toiminnan pitkäjänteisyys. Hankinnat suoritetaan kokonaistaloudellisesti ja kustannustehokkaasti.

Toimenpiteet

- yliopiston organisaatioon liittyvät muutokset; kielipalveluiden organisointi
- kokonaistyöajan käytön analysointi ja kehittäminen
- tieto- ja viestintätekniikan kehittäminen opetuksen ja opiskelun tueksi
- yliopisto valmistelee uutta rahanjakomallia yksiköiden toimintaedellytysten varmistamiseksi
- Vaasan korkeakoulukonsortion yhteistyönä tehtävät toimintaedellytysten kehittämishankkeet
- osallistuminen Vaasan tiedepuiston kehittämiseen
- kriisi- ja turvaohjeiston luominen
- kehitetään innovaatiojärjestelmää yliopiston tutkimusta hyödyntäväksi järjestelmäksi
- laaditaan pitkän tähtäimen tilasuunnitelma

3.3.6. Yliopiston toiminnan rahoitus

Yliopiston toiminnan rahoituksen kriittisiä tekijöitä ovat laajuus, kasvu, rakenne (lähteet ja käyttö).

Rahoituksen tason tulee mahdollistaa aiemmin määriteltyjen päämäärien saavuttamisen ja että yliopiston osuuden valtion määrärahoista tulee vastata vähintään sen tehtäväosuutta yliopistolaitoksessa. Toiminnan laajentumiselle tulee taata riittävä rahoitus. Yliopisto hyödyntää eri rahoituslähteitä monipuolisesti ja että rahoitusrakenne kehitetään kaikilla aloilla vastaamaan aloja keskimäärin. Jokaisella yksiköllä on toiminnan rahoituksen kokonaissuunnittelu ja – seuranta ja että ulkopuolinen rahoitus tukee yliopiston päämääriä.

Toimenpiteet

- tutkintotavoitteiden saavuttaminen ja alueellinen toiminta perusrahoituksen turvaamiseksi
- kielikylpytoiminnan vakiinnuttaminen
- edistetään Suomen Akatemian ja muun laadulla kilpaillun rahoituksen kasvua
- tuetaan yksiköiden rahoituksen kokonaissuunnittelun kehittymistä
- uuden rahoitus- ja budjetointimallin käyttöönotto
- kiinteistötehtävien budjetointitapa ja rahoitus selvitetään

4. TALOUSARVIO VUODELLE 2005

Yliopistoon sovellettavan budjetointijärjestelmän tulee mahdollistaa yliopiston perustehtäville asetettujen tavoitteiden toteuttamisen, koulutus-, tutkimus- tai kulttuuripoliittisesti merkittävien valtakunnallisten tehtävien hoitamisen ja toiminnan laadun ja vaikuttavuuden palkitsemisen.

Yliopistolaitoksen toimintamenojen perusrahoituksen määräytymisperusteissa sovelletaan laskennallista rahoitusmallia.

Ulkopuolisella rahoituksella tuetaan yliopiston tavoitteita.

Toimintamenot

Tulossopimuksen 2004-2006 tavoitteiden saavuttamiseksi hallituksen esityksessä eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2005 yliopiston toimintamomentille (momentti 29.10.21) esitetään:

4.1. Perusrahoitus

Yliopisto esittää tavoitteen tarkistamista sekä teknistieteellisellä alalla että yhteiskuntatieteellisellä alalla. Molempiin aloihin on esitetty koulutuksen laajennushankkeet.

Perusrahoituksen suuruuteen ja eriin vaikuttaa eniten sovitut määrälliset tavoitteet ja niiden toteutuminen. Tekniikan alan kohdalla laskentamallin mukainen tutkintototeuma alkaa vaikuttaa vasta vuoden 2006 perusrahoituksessa, koska ensimmäiset tutkinnot voidaan antaa vasta vuonna 2004. Vaasan yliopiston di-opiskelijoiden tekniikan alan tutkintototeumasta sopimuskaudella hyötyy rahoitusmielessä yhteistyösopimuksen perusteella Teknillinen korkeakoulu, koska tekniikan alan opiskelijat, myös muuntokoulutuksen opiskelijat, saavat tutkintotodistuksen edelleen Teknillisestä korkeakoulusta. Kaudella 2001-2003 TKK:sta on valmistunut vuosittain keskimäärin 17 VY:n opiskelijaa (taulukko 4 s. 11). Vaasan yliopisto esittää, että tämä laskennallisen **rahoitusmallin aiheuttama vääristymä korjattaisiin** erillisrahoituksena.

Vuoden 2004 talousarvion perusteella yliopisto esittää, että perusrahoituksen 'Yhteiskunnallinen palvelutehtävä' -osuudessa otetaan huomioon yliopiston alueellinen toiminta Vaasan korkeakoulukonsortiossa sekä Kokkolan ja Seinäjoen yliopistokeskusyksiköissä. Yliopistolla on alueen koulutusta ja tutkimusta palvelevat yksiköt Seinäjoella sekä Vaasassa. Vaasan Levón-instituutin täydennyskoulutus-toiminta on yhteinen Hankenin kanssa. Yliopiston kielikylpytoiminta sisältyy niin ikään yhteiskunnalliseen palvelutehtävä -rahoitukseen.

Perusrahoitukseen sisältyvä **yhteiskunnallinen palvelutehtävä:**

- kielikylpytoiminta, 150.000 euroa
- tutkimustulosten hyödyntämiseen liittyvien palvelujen kehittäminen ja alueellisen vaikuttavuuden vahvistaminen, 300.000 euroa

Perusrahoitukseen sisältyy **avoimen yliopisto-opetuksen rahoitus** laskennallisen mallin mukaisesti.

Yliopiston liiketaloudellisen toiminnan tulotavoite vuonna 2005 on 1.600.000 e ja kannattavuustavoite 84.000 e (5 % tuloista). Yhteistoimintatutkimuksen tulotavoite on 1.000.000 e. Lahjoitusten arvioitu määrä on 980.000 e ja sponsoritulojen 20.000 e.

4.2. Valtakunnallinen rahoitus

Vaasan yliopisto esittää, että tietoteollisuusohjelmarahoitusta jatkettaisiin vielä vuonna 2005 ohjelman perusteella sisäänotettujen opiskelijoiden opetuksen ja ohjauksen turvaamiseksi. Muuntokoulutukseen otetut opiskelijat opiskelevat työn ohessa, jolloin valmistumista ei voida edellyttää samassa nopeudessa kuin varsinaisilta opiskelijoilta. Suunnitelman luvussa 6 on raportti tietoteollisuusohjelman toteutumisesta Vaasan yliopistossa. Määräraharatarve on 600.000 euroa (vuonna 2004 rahoitus on 915.000 e).

Kauden 2004-2004 tulossopimuksen voimavaraosuuden mukaisesti:

Opiskeluprosessien kehittäminen 80 000 euroa, Walmiiksi Wiidessä Wuodessa –hanke

Virtuaaliyliopisto (hanke-esitys luvussa 5); 275.000 euroa, josta

- 85.000 euroa oppimiskeskus -yhteistyöhankkeeseen

- 190.000 euroa yliopiston priorisoimiin virtuaaliopetushankkeisiin ja niihin liittyvään henkilöstökoulutukseen

4.3. Hankerahoitus

Tekniikan alan jatkokoulutushanke yhteistyössä TKK:n ja TTY:n kanssa, 70.000 e (2005-2006)

Uudet hankkeet rahoitustarpeineen on esitetty luvussa 5.

4.4. Tuloksellisuusrahoitus

Yliopisto esittää, että tuloksellisuusrahoitusta jaettaessa otetaan huomioon seuraavaa:

- Laatuysikkörahoitus: Kauppatieteellisen alan johtamisen laitos sekä yliopiston aikuiskoulutustoiminta ovat laatuysiköitä kaudella 2004-2006.
- Yliopisto on saanut tuloksellisuusrahoitusta opintojen kulun perusteella. Kaikilla yliopiston aloilla opintojen kulku on valtakunnallisesti vertailtuna hyvä. Yliopisto tekee jatkuvaa kehittämistyötä opintojen kulun tehostumiseksi.
- Opiskelijoiden kansainvälinen vaihto on kuluvalta sopimuskaudella edennyt Vaasan yliopistossa erinomaisesti. Vieraskielinen opetustarjonta on mahdollistanut myös ulkomaisten opiskelijoiden määrän kasvattamisen.
- Yliopisto on ollut aktiivinen osapuoli paikallisessa yliopisto- ja korkeakoulu yhteistyössä sekä alueellisessa yhteiskunnallisessa toiminnassa. Vaasan yliopisto on suurin yksikkö alueella ja tämän seurauksena yliopisto toimii useimmissa yhteistyöhakkeissa käynnistäjänä.
- Yliopisto on valmistellut tasapainoisen onnistumisen viitekehyksen pohjalta strategiaansa. Strategiatyö on ollut pohjana toiminta -ja taloussuunnitelman laadinnassa. Yliopisto on järjestelmällisesti kehittänyt laatuystyötä ja on työssään ottanut huomioon kokonaisarvioinnin suositukset.

5. HANKE-ESITYKSET

Tulosopimuksessa kaudelle 2004-2006 sovitut hankerahoitukset kaudelle 2004-2006:

- Opiskeluprosessien kehittäminen, Walmiiksi Wiidessä Wuodessa –hanke, vuosittain 80.000 euroa
- Tekniikan alan jatkokoultushanke yhteistyössä TKK:n ja TTY:n kanssa, vuosittain 70.000 euroa

Uudet hanke-esitykset sekä jatkorahoitusesitykset:

Koulutusalojen monipuolistaminen ja kehittäminen:

1. **Vaasan yliopiston diplomi-insinööriohjelmien kehittäminen ja koulutuksen resurssien turvaaminen: 560.000 euroa (2005-2006); liite 1 s. 54**

Muuntokoulutushankkeet:

Automaation tieto- ja tietoliikennetekniikan di-ohjelma

Sähkö ja energiatekniikan tuotekehityksen di-ohjelma

Tietotekniikan laboratorioiden palvelukyvyyn kehittäminen

2. **Hallintokorkeakoulu –hanke yhteiskuntatieteellisellä alalla: 60.000 euroa (2005-2006); liite 2 s. 59**

3. **Vieraskieliset ohjelmat – kansainvälisen vaihdon edistäminen: 330.000 euroa (2005-2006); liite 3 s. 63**

Kansainvälisen yritystoiminnan ib-maisteriohjelmahanke

Master program in financial engineering

Tuotantotalouden englanninkielisen maisteriohjelman kehittäminen teknologian ja operaatioiden ohjauksen alueelle

Joint Degree in Engineering in the Kvarken region

Monitieteellinen Intercultural Studies -maisteriohjelma

Opintojen edistäminen: 80.000 euroa; liite 4 s. 69

Tehostettu tutkielmaohjaus opintojen loppuvaiheessa oleville opiskelijoille, joilla valmistuminen on jostain syystä viivästynyt: vuonna 1998 ja sitä aiemmin aloittaneista opiskelijoista peräti lähes 800 opiskelijalla on vähintään 120 opintoviikkoa

Virtuaaliyliopisto: 275.000 euroa (2005-2006); liite 5 s. 70

Virtuaaliyliopistotoiminnan kehittäminen

Vaasan yliopiston, Åbo Akademin i Vasa ja Svenska handelshögskolanin i Vasa yhteisen oppimiskeskuksen kehittäminen

Aikuiskoulutuksen kehittäminen: 152.000 (2005-2007); liite 6 s. 74

Työelämän tohtoriohjelma henkilöstöjohtamisen ja johtamisen ammattilaisille

Yliopistokeskusyhteistyö ja avoimen yliopisto-opetuksen kehittäminen: 150.000 euroa (2005-2007); liite 7 s. 76

Oppimisympäristöjen kehittäminen Seinäjoella ja Kokkolassa tukemaan alueellisten koulutusohjelmien toteuttamista, hanke-esitykset koordinaatioyliopistojen suunnitelmissa

Avoimen yliopisto-opetuksen kehittäminen: Johtamisen perus- ja aineopintotasaisen opetuksen kehittäminen osana Seinäjoen ja Kokkolan yliopistokeskusten opetusta

Hallinnon kehittäminen: 350.000 euroa (2005), 100.000 euroa (2006); liite 8 s. 78

Hallinnon atk-järjestelmien kehittäminen: henkilöstö-, kirjanpito- ja opintohallinnon järjestelmien kehitystyön loppuunsaattaminen sekä muutosprosessin toteuttaminen ja hallinta

Yrittäjyyden edistäminen

Yrittäjyyskoulutuksen kehittäminen Vaasan yliopistossa: 70.000 euroa (2005-2006): liite 9 s. 79

Yrittäjyyden edistämishanke yhteistyössä Taideteollisen korkeakoulun kanssa:

Vaasan yliopisto on mukana Taideteollisen korkeakoulun Länsi-Suomen muotoilukeskus Muovan kehittämässä hankkeessa Pk-yritysten innovaatiotoiminnan edistämisen laatumalli. Hanke toteutetaan yhteistyössä yritysten kanssa. Taideteollinen korkeakoulu ja Vaasan yliopisto ovat alustavasti sopineet, että vuodesta 2004 lähtien Muovassa yhdistyy näiden yliopistojen tutkimus- ja koulutusosaaminen. Yhteisenä tavoitteena on pk-yritysten innovaatiotoiminnan kehittäminen integroimalla muotoilun, markkinoinnin ja teknologian osaamista. Hanke on esitetty Taideteollisen korkeakoulun toiminta- ja taloussuunnitelmassa.

6. RAPORTOINTI

Yliopisto laatii maaliskuun loppuun mennessä **toimintakertomuksen vuodesta 2003**. Luvussa kaksi oleva analyysi on osa toimintakertomusta. Yliopisto toimittaa pyydetyt tiedot **KOTA-rekisteriin** sovitun aikataulun mukaisesti.

Tässä luvussa on seuraavat opetusministeriön pyytämät **erityisraportit**:

- kustannusvastaavuuslaskelmat ja
- tunnuslukuaineisto ajalta 2001-2003
- raportti sivuaineopinnoista vuonna 2003
- avoimen väylän toteutuminen vuonna 2003
- tietoteollisuusohjelman toteutuminen
- virtuaaliyliopistotoiminnan kehittäminen

Vaasan yliopisto on toimittanut 31.12.2003 mennessä opetusministeriön käyttöön **Vaasan yliopiston opiskelijavalinnan kehittämisstrategian**.